İŞKUR

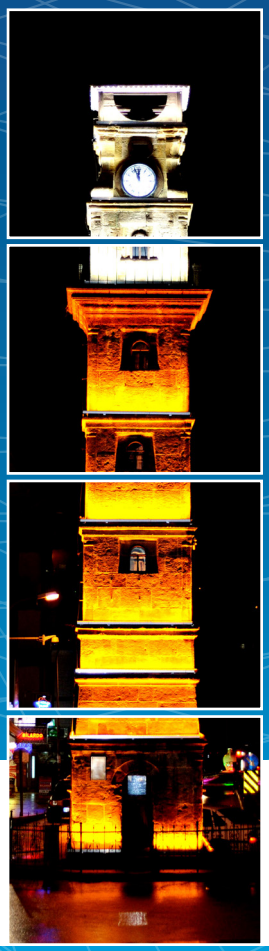

YOZGAT İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU 2016

YOZGAT ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2016

YAZARLAR

A. Abdulkadir KARADUMAN	İş ve Meslek Danışmanı	abdullah.karaduman@iskur.gov.tr
İbrahim EKİNCİ	İş ve Meslek Danışmanı	ibrahim.ekinci@iskur.gov.tr

SUNUŞ

Türkiye'nin gelişen ve değişen ekonomik yapısı ile beraber teknolojinin değişmesi nedeniyle işgücü piyasasının da bu değişimlere ayak uydurabilmesi için işgücü piyasası analizleri yapmak, işgücü piyasasının beklentilerini belirlemek, sağlıklı stratejiler oluşturmak son derece önemlidir. Yozgat ilinin gerek kendi bölgesinde, gerekse Türkiye'de rekabet gücünü yükseltebilmesi ve var olan insan kaynağının doğru yer, zamanda kullanılabilmesi, ilin ihtiyaç ve taleplerinin en iyi şekilde ortaya konması için işgücü piyasası talep araştırması analizi yapılmıştır.

Günümüzde işsizlik ve istihdam politikaları önem arz etmektedir. İşsizlik dünyada olduğu gibi ülkemizde de çözüm bekleyen önemli sorunlardan biridir. İşsizlikle mücadelenin bir plan ve program dâhilinde yapılması gerekmektedir. İlimizin işgücü piyasasında bulunan mevcut verilerin tespit edilmesi, ortaya konması, işgücü envanteri oluşturulması gelecekteki istihdam politikalarının oluşturulmasında önemli rol oynayacaktır. İşsizlik problemi yalnız devletin çaba ve gayretleriyle değil ilimizdeki tüm kamu ve özel sektör kuruluşlarının gayret ve çabalarıyla çözülecek bir sorundur.

Bu çalışmanın kısa ve uzun vadedeki katkıları, çalışmanın sonuçlarının uygulamaya ne derece yansıtıldığıyla doğrudan ilişkilidir. İşgücü piyasası talep araştırmasının en nihayetindeki amacı, sonuçlarının ilimizin kalkınmasına, daha fazla işsizin kendi niteliklerine uygun işyerlerine yerleştirilmesine ve işyerlerinin ihtiyaç duydukları elemanlara ulaşmasına katkı sağlayacaktır.

Çalışmada emeği geçen Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğü'ne, çalışma sırasında gerekli bilgi ve desteği veren tüm kurum ve kuruluşlara teşekkür eder, "İşgücü Piyasası Talep Araştırmasının" bu alanda uğraş veren kurum, kuruluş ve iş dünyasına yararlı olmasını dilerim.

Kemal YURTNAÇ
Yozgat Valisi

İŞKUR
TÜRKİYE İŞ KURUMU

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2016 yılı Nisan-Mayıs aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) işyerlerine kurum personelimiz, işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 95 bin 620'dir. İlimizde bu kapsamda 224 işyeri tespit edilmiş olup 185 işyerine ulaşılmıştır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2016 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyleTürkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Nevzat ATAK
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ iii
İÇİNDEKİLER iv
TABLOLAR LİSTESİ v
ŞEKİLLER LİSTESİ vi
KISALTMALAR vii
YÖNETİCİ ÖZETİ viii
GİRİŞ 1
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Kayıtlı İşsiz 4
Açık İşler 5
İşe Yerleştirmeler 7
Mesleki Eğitim Faaliyetleri 8
İşsizlik Ödeneği 10
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 12
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 13
İşyeri Verileri 13
Mevcut İstihdam 23
AÇIK İŞLER 28
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 46
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 54
SONUÇ 60
KAYNAKÇA 62
EKLER 63
EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 63
EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI 71

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) 2
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015) 5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015) 6
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) 8
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015) 9
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015) 10
Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015) 10
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 13
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 22
Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 24
Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 26
Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 26
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 27
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı 29
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 29
Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi 34
Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı 35
Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi 37
Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması 39
Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı 40
Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları 40
Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı 41
Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi 42
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 43
Tablo 25: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 44
Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 45
Tablo 27: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 46
Tablo 28: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 48
Tablo 29: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 49
Tablo 30: Meslek Grubuna Göre TGÇM Nedenleri 52
Tablo 31: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 53
Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 55
Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 56
Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 57
Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 57

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) 3
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015)..... 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015)..... 6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015)..... 7
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı..... 14
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 15
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 16
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 17
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 18
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 19
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 20
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 21
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu 23
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 25
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 28
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları..... 30
Şekil 17: İhracat, Part-Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 31
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 31
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 32
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı 35
Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 36
Şekil 23: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 38
Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 46
Şekil 25: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 47
Şekil 26: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 48
Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 50
Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 51
Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 58
Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri 59

KISALTMALAR

EUROSTAT	Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İKO	İşgücüne Katılma Oranı
İO	İşsizlik Oranı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
RİP	Resmi İstatistik Programı
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TYP	Toplum Yararına Program
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
İBSS	İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek amacıyla hem arz hem de talep verilerini içeren bu raporda arz tarafının verilerini yayınlayan TÜİK'in rakamları ile İŞKUR'un idari kayıtlarında tuttuğu verilerinden hareket ederek işgücü piyasasının arz boyutu incelenmiştir. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İl düzeyinde yayımlanan en son veri olan 2013 yılı verilerine göre Yozgat ilinde İşgücüne Katılım Oranı yüzde 51,5; İstihdam Oranı yüzde 47,1 ve İşsizlik Oranı yüzde 8,6 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlarla birlikte Yozgat ili; işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı bakımından Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. Ancak işsizlik oranı bakımından Türkiye ortalamasına göre daha iyi durumdadır. 2013 yılında Türkiye'de işsizlik oranı yüzde 9 olarak gerçekleşmiştir.

İşgücünün arz boyutuna ilişkin diğer veriler İŞKUR idari kayıtlarındanüretilmektedir. Bu veriler Kurumun sunmuş olduğu hizmetler ile yürütmüş olduğu faaliyetlere ilişkindir. Yozgat ilinde 2015 yılında İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 11 bin 88'dir. Bu sayının yüzde 49,9'u kadınlardan, yüzde 50,1'i de erkeklerden oluşmaktadır. En fazla kayıtlı işsiz Beden İşçisi (Genel) mesleğinde bulunmaktadır. 2015 yılında Yozgat ilinde 6 bin 917 kişilik bir açık iş alınmış olup, en fazla açık iş Beden İşçisi (Genel) mesleğinde bulunmaktadır. İşe yerleştirme rakamı ise 2015 yılında 3 bin 806 kişi olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin yüzde 20,9'unu kadınlar, yüzde 79,1'ini ise erkekler oluşturmaktadır. En fazla işe yerleştirme yapılan meslek ise Beden İşçisi (Genel) olmuştur. Yozgat İl Müdürlüğünce düzenlenen eğitim programları kapsamında ilk sırada İşbaşı Eğitim Programları gelmektedir. Toplam açılan programların yüzde 88,4'ü bu programlardan oluşmaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin kayıtlı olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) ve Beden İşçisi (İnşaat) olmuştur.

İşgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin verileri ise Yozgat İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 224 işyeri ziyaret edilmiş olup veri derlenen işyeri sayısı 185'tir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Yozgat ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 9 bin 10 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 5 bin 559 çalışan erkeklerden, 5 bin 529 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 40'ı, kadınların ise yüzde 33'ü İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 49 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla Bilgi ve İletişim sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 157'dir. Yozgat ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

Yozgat ilinde açık iş oranı yüzde 5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup,

Yozgat ili açık iş oranı bakımından Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 11 ile Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörüdür. Yozgat ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 48'dir. Ayrıca açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 8,9 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubudur.Yozgat ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Kalite Kontrolcü (Giyim Üretimi), Kauçuk Kalıp Pres operatörüdür. İl genelinde açık işlerin yüzde 78,'i için eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Yozgat ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin tamamı eleman temininde güçlük çekmektedir. Yozgat ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 32,5'si söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Yozgat ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Makineci (Dikiş) ve Tuğla İmal İşçisi meslekleri takip etmektedir. Yozgat ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/ Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,7'si istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Yozgat ilinde işverenlerin yüzde 24,3 'ü istihdamın artacağını öngörmüştür.İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke geneli oranı olan yüzde 3,9'un üzerinde olup yüzde 6,5 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Yozgat İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması analiz raporunun amacı işverenlerin "fiilen" ihtiyaç duydukları ve temininde güçlük çektikleri meslekleri tespit etmek, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkarmak, işgücü piyasasındaki mevcut durumu izlemek, değişimleri takip etmek ve bu doğrultuda il düzeyinde istihdam politikalarının oluşturulmasına yardımcı olmaktır. Bu raporda il düzeyinde işgücü arzı ve talebine ilişkin temel veriler sunulacaktır.

Yozgat İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Yozgat İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2016 yılı için Yozgat ilinde 8 Nisan-Mayıs 2016 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölümde, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan işgücü göstergelerinin yanında İŞKUR verileri ile birlikte il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir.

İkinci bölümde, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Yozgat ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının amacı işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İşgücü arzı ve talebinin karşılaşarak işgücünün fiyatı olan ücret düzeyinin ve çalışma koşullarının belirlendiği piyasalara işgücü piyasası denmektedir. İşgücünü arz edenler ile işgücünü talep edenlerin buluştuğu ortam olan işgücü piyasalarının etkin işleyişi için arz ve talep yönünün nitelik ve nicelik bakımından analizlerinin yapılmasını gerekli kılmaktadır. Ancak işgücü piyasası çok fazla değişkeni bulunan bir ortam olduğundan analizleri de zorlaşmaktadır. Gerek demografik yapı gerekse de sosyal ve ekonomik şartlar işgücü piyasasını etkilemektedir.

İşgücü piyasasında aktif bir şekilde bulunan işgücü kavramı, istihdam edilenler ve işsizlerden; işgücü talebi ise işgücünü istihdam etmek isteyen işverenlerden oluşmaktadır. Bu bölümde işgücünün arz tarafına ilişkin verilere yer verilecek olup işgücünün arz tarafını etkileyen tüm değişkenlerin bilgisine il bazında ulaşılamamaktadır. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS sınıflandırmasında Yozgat, Sivas, Kayseri olarak TR72 bölgesindedir. İşgücü arzına ilişkin verileri üreten TÜİK, bölgesel veri setleri yanında il bazında temel işgücü göstergelerini de yayınlamaktadır. Bu bölümde Yozgat ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)
2008	39,4	34,6	12,2
2009	41,7	37,2	11
2010	46,9	40,9	12,7
2011	53,5	48,9	8,5
2012	53,2	50	6,1
2013	51,5	47,1	8,6

Kaynak: TÜİK

Tablo 1'de Yozgat ili için TÜİK'in yayımlamış olduğu temel işgücü göstergelerinden işgücüne katılma oranı, istihdam ve işsizlik oranlarına yer verilmiştir. İşgücüne katılma oranı, istihdam edilenler ve işsizlerden oluşan işgücünün çalışma çağındaki nüfusa oranlanmasıyla elde edilmektedir. Bir ülkede işgücüne katılma oranının yükselmesi, çalışma çağındaki nüfus içerisindeki daha çok kişinin işgücü piyasasında bulunması ve atıl durumda olan işgücünün istihdam olma şansının artması anlamına gelmektedir. İstihdam oranı ise istihdam edilenlerin çalışma çağındaki nüfusa; işsizlik oranı da işsizlerin işgücüne oranlanması suretiyle hesaplanmaktadır. Yalnız

işgücüne katılma oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranları tek başına bir anlam ifade etmemekte, tüm bu oranlar eğitim durumu, cinsiyet, medeni hal, sahip olunan beceriler, sektörün durumu gibi faktörlerle beraber analize dâhil edilmelidir. TÜİK il düzeyinde verileri en son 2013 yılında yayınladığından 2013 sonrasına ilişkin Yozgat ili özelinde işgücü verisi bulunmamaktadır.

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

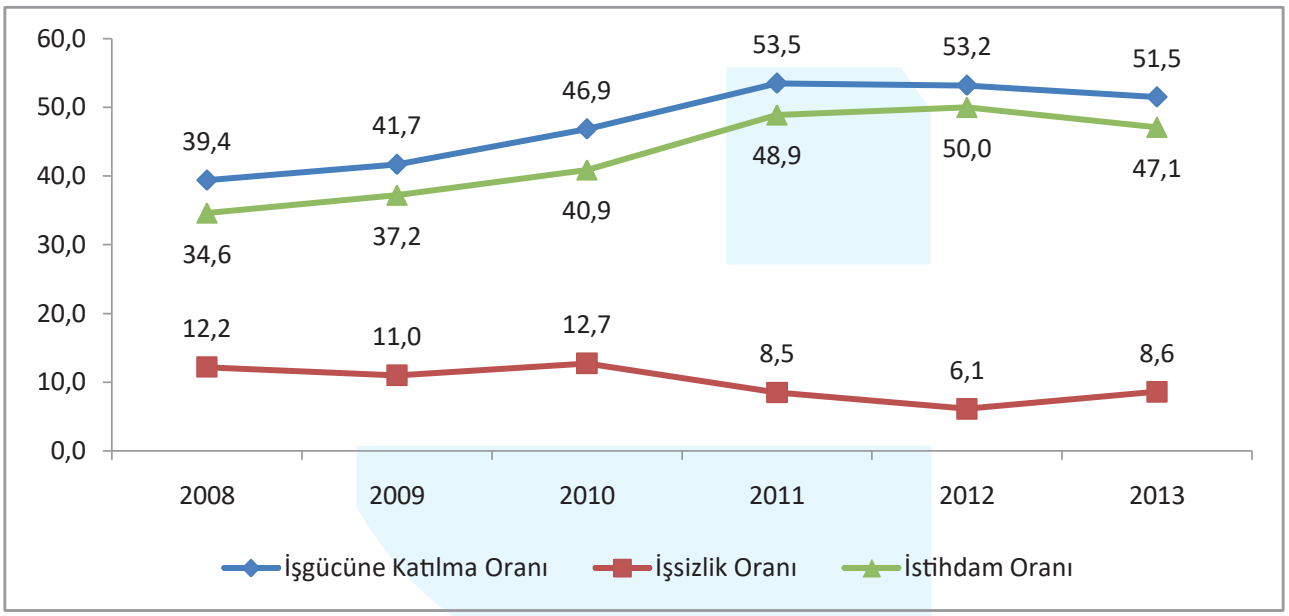

Kaynak: TÜİK

İl düzeyinde temel işgücü göstergelerinde 2008 yılı ile 2013 yıllarına ait verileri bulunmaktadır. Yozgat ili için Şekil 1'deki eğilimler incelenecek olursa; 2008 küresel krizinden sonra yüksek seyreden işsizlik oranı 2010 yılından itibaren düşüş göstermiştir. İşgücüne katılma oranında ise 2011 yılına kadar düzenli bir biçimde artış gerçekleşmiştir. Özellikle kriz döneminden sonra işgücüne katılma oranlarındaki artışın sebebi kötüleşen ekonomik şartların iyileştirilmesi için çalışma düşüncesi olmayan bireylerinde iş arama durumuna geçmesidir. 2008 yılındaki olumsuz şartların bertaraf edilmesi ile birlikte işsizlik oranındaki düşüş ve istihdam oranındaki artış açıkça görülmektedir. Zira 2010 yılında işsizlik oranı yüzde 12,7 iken 2011 yılında yüzde 4,2'lik bir azalış göstererek yüzde 10'un altına düşmüştür. Buna paralel olarak aynı yıllarda Yozgat ili için istihdam oranı yüzde 50'nin üzerine çıkmış olup olumlu bir seyir izlemiştir. 2013 yılında Türkiye'de istihdam oranı yüzde 43,9 olarak gerçekleşmiş olup, Yozgat ilindeki istihdam oranı yüzde 51,5 ile Türkiye'deki istihdam oranının 7,5 puan üzerinde gerçekleşmiştir.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup, İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistiki alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Yine kurum tarafında açık işlere yönlendirilip sistem üzerinden işe yerleştirilenlerin kayıtları da sistem tarafından otomatik olarak pasife alınmaktadır. Bununla birlikte daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Yozgat ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015)

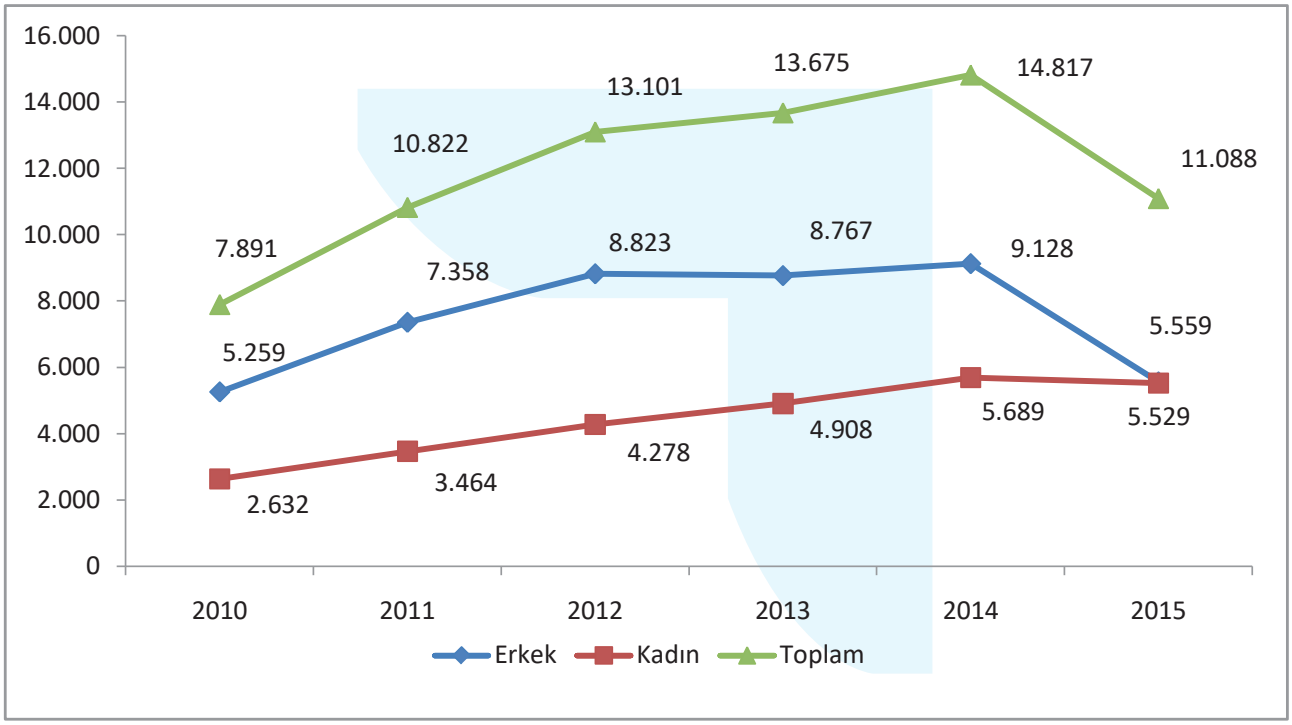

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Yozgat ilinde İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 7 bin 891'dir. Bu sayının 5 bin 259'u erkeklerden, geri kalan 2 bin 632'si ise kadınlardan oluşmaktadır. 2015 yılında ise toplam 11 bin 88 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında 2 bin 632 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2015 yılında yüzde 110,6 oranında artışla 5 bin 529'a yükselmiştir. Önceki yıllarda kayıtlı kadın işçi sayısı erkek işçi sayısının aşağı yukarı yarısı olarak gerçekleşirken 2015 yılında kayıtlı kadın ve erkek sayılarının nerdeyse eşitlendiği görülmektedir. Bu noktada yukarıda da bahsedilen SGK sorgulamalarından sonra kayıtlı işsiz sayısında kadınların erkeklere yakın bir oranda yer alması ilk başta olumsuz gibi görünse de aslında daha fazla kadının yıllar içinde işgücü piyasasına katılması ve emeğini sunmak istemesi Yozgat işgücü piyasası açısından önemli bir husustur.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015)

Meslekler	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	3.899
Beden İşçisi (Temizlik)	779
Büro Memuru (Genel)	366
Sekreter	265
Beden İşçisi (İnşaat)	194
Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı	171
Satış Temsilcisi / Plasiyer	164
Temizlik Görevlisi	161
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	155
Aşçı	149
Diğer Meslekler	4.785
Toplam	11.088

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Yozgat ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada vasıfsız işler için kullanılan Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almaktadır. Yozgat'ta bu meslekte Kuruma kayıtlı 3 bin 899 işsiz bulunmaktadır. Bu mesleği nitelik gerektirmeyen bir diğer meslek olan Beden İşçisi (Temizlik) takip etmiştir. Bu meslekleri de Büro Memuru (Genel), Sekreter, Beden İşçisi (İnşaat), Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı, Satış Temsilcisi/Plasiyer izlemiştir. Yozgat ilinde imalat sanayinin gelişmemiş olması, ekonominin tarıma dayalı olması ve insanların çiftçilik yaparken kendi hesabına çalışması, kayıt olan kişiler içerisinde Beden İşçisi (Genel) mesleğinin ilk sırayı alması sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Açık İşler

Açık işler, kurum personeli tarafından kuruma kazandırılan ya da işverenlerce kuruma bildirilen açık pozisyonları tanımlamaktadır. Açık iş sayısının artması işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015)

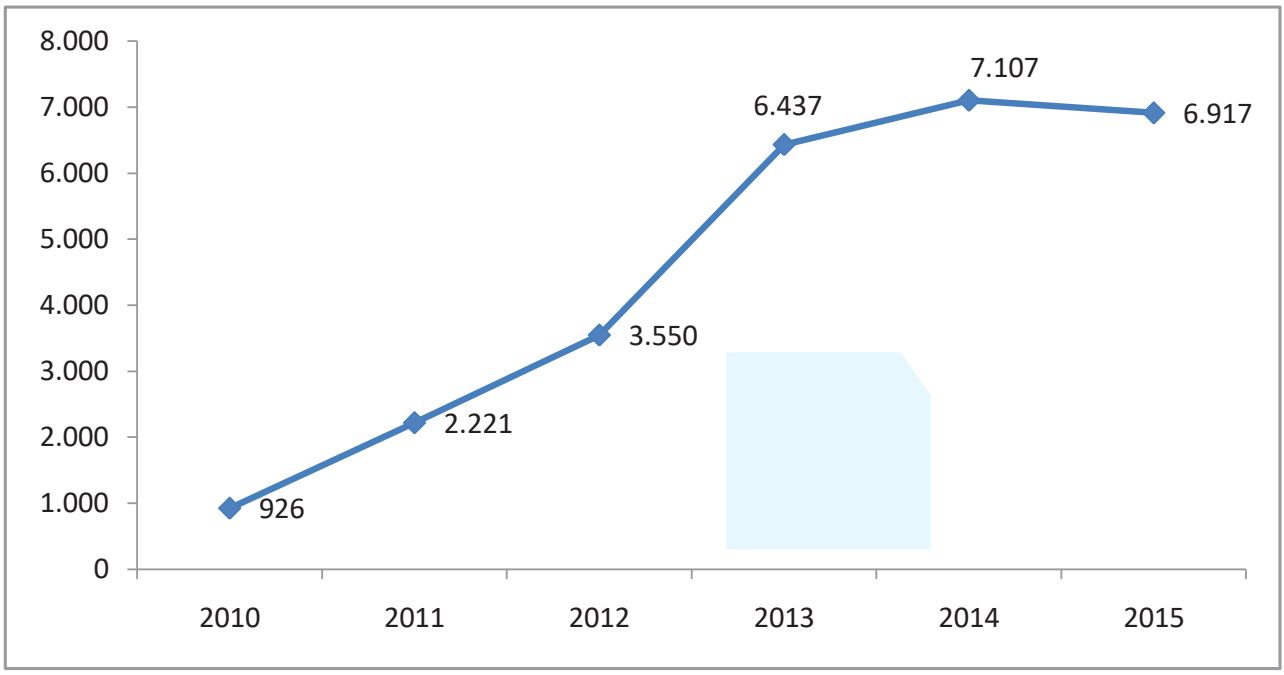

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 926 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2015 yılında 6 bin 917 kişiye yükselmiştir. Bu yükseliş eğiliminin arkasında İŞKUR'un işverenler nezdinde tanınırlığının artması yer almaktadır. İş ve Meslek Danışmanlarının istihdamı ile birlikte İŞKUR'un işverenlerle olan iletişimi kuvvetlenmiş, bu da işverenlerin İŞKUR ile olan çalışma isteklerini artırmıştır.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015)

Meslekler	Açık İş
Beden İşçisi (Genel)	2.498
Beden İşçisi (Temizlik)	692
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	549
Şeker İmal İşçisi	536
Makineci (Dikiş)	311
Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	134
Güvenlik Görevlisi	101
Gaz Altı Kaynakçısı	97
Metal Şekillendirici (Elle)	88
Satış Temsilcisi / Plasiyer	88
Diğer Meslekler	1.823
Toplam	6.917

Yozgat ilinde 2015 yılı içerisinde işverenler tarafından İŞKUR'a toplam 6 bin 917 kişilik açık iş bildirilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde olduğu gibi ilk sırada Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri yer almıştır. Bu meslekleri Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi Şeker İmal İşçisi, Makineci (Dikiş), Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı, Güvenlik Görevlisi, Gaz Altı Kaynakçısı, Metal Şekillendirici (Elle), Satış Temsilcisi / Plasiyer takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşe yerleştirme sayılarının artışı için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu bilinmektedir. Yozgat ilinde de açık iş sayılarının artışı ile beraber işe yerleştirme rakamlarında da artış eğilimi göze çarpmaktadır.

Şekil 4:Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015)

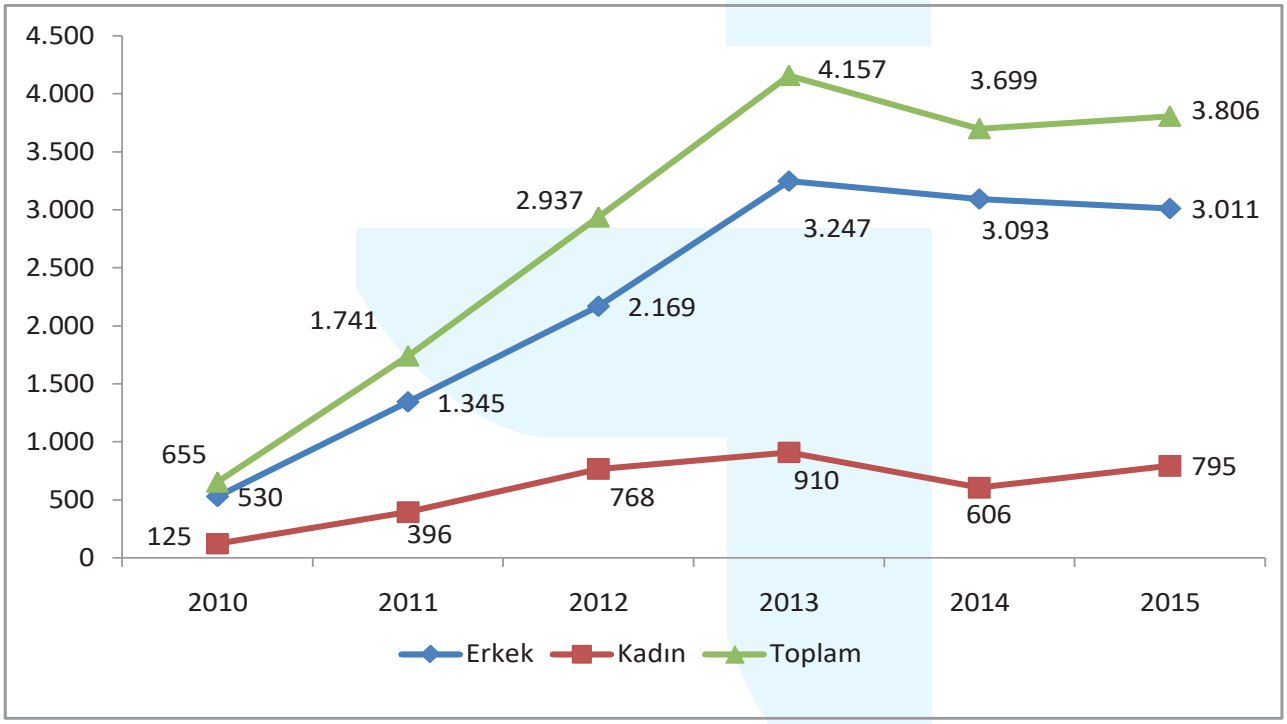

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 655 olan Yozgat'ta işe yerleştirilenlerin 530'u erkeklerden, geri kalan 125'i ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar özellikle 2013 yılında zirve yaparak 4 bin 157'ye yükselmiştir. Daha sonra 2014 yılında düşüş eğilimi gösterse de 2015 yılında Yozgat ilinde 3 bin 806 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Bu sayının yüzde 79,1'ini erkekler, yüzde 20,9'unu ise kadınlar oluşturmaktadır.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015)

Meslekler	İşe Yerleştirme
Beden İşçisi (Genel)	1.212
Beden İşçisi (Temizlik)	574
Şeker İmal İşçisi	494
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	422
Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	135
Makineci (Dikiş)	135
Beden İşçisi (İnşaat)	73
Diğer Şeker Muamele ve Tasfiye İşçileri	61
Güvenlik Görevlisi	50
Ayakkabı İmalatçısı	44
Diğer Meslekler	606
Toplam	3.806

Kaynak: İŞKUR

Yozgat ilinde hem kayıtlı işsiz hem de alınan açık işlerde meslek bilgisine bakıldığında ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği öne çıkmıştır. Yozgat ili Beden İşçisi (Genel) mesleğinde; en fazla kayıtlı işsiz olması ve en fazla açık işin işverenler tarafından verilmesi doğal olarak kendisini işe yerleştirmede de göstermiş olup 3 bin 806 işe yerleştirmenin bin 212'si bu meslekte gerçekleşmiştir. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik), Şeker İmal İşçisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı, Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (İnşaat), Diğer Şeker Muamele ve Tasfiye İşçileri ve Güvenlik Görevlisi takip etmektedir.

Mesleki Eğitim Faaliyetleri

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5'te İŞKUR'un aktif işgücü piyasası programları kapsamında Yozgat ilinde gerçekleştirdiği faaliyetlerin verileri yer almaktadır.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2010	48	1072	-	-	5	139	53	1.211	23	270
2011	11	300	3	32	8	188	22	520	115	1.132
2012	52	1.609	81	144	15	425	148	2.178	263	3.544
2013	56	1.874	323	611	9	273	388	2.758	278	5.268
2014	49	1.230	346	635	11	280	406	2.145	167	4.114
2015	70	1.768	627	1.113	12	345	709	3.226	269	6.650

Kaynak: İŞKUR

2015 yılında aktif işgücü piyasası programı kapsamında toplam 709 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 3 bin 226 kişi faydalanmıştır. Bu sayılarda 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 53 kurs düzenlenirken 2015 yılında bu sayının 709'lara çıkması ve aynı zamanda 2010 yılında kursiyer sayısı bin 211 iken 2015 yılında 3 bin 226 kişi olması İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

Bu süreçte özellikle işbaşı eğitim programlarında önemli bir artış yaşanmıştır. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2010 yılında sıfır, 2011 yılında ise sadece 32 olan İşbaşı Eğitim Programı katılımcı sayısı, 2015 yılında bin 113 olarak gerçekleşmiş olup beş yılda büyük bir ivme kazanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarından ise 2015 yılında 70 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 768 kişi faydalanmıştır.

Diğer bir aktif işgücü hizmeti olan girişimcilik eğitim programı kapsamında 2010 yılında 5 program düzenlenmişken bu sayı 2015 yılında 12'ye yükselmiş ve katılımcı sayıları da 139'dan 345'e yükselmiştir. Girişimcilik eğitim programları vasıtasıyla İŞKUR, kendi işini kurmak isteyenlerin de yanında olarak girişimcilik konusunda destek sağlamaktadır.

Toplum yararına programlar dâhilinde ise 2015 yılında 269 program düzenlenmiş olup bu programlardan 6 bin 650 kişi faydalanmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Yozgat ilinde 2015 yılında toplam 3 bin 171 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden bin 516'sı işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hakeden Sayısı
2010	1059	889
2011	1228	972
2012	1884	1081
2013	2465	1310
2014	2807	1341
2015	3.171	1.516

Kaynak: İŞKUR

Tablo 7'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015)

Meslekler	İşsizlik Ödeneği Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	376
Beden İşçisi (Temizlik)	69
Beden İşçisi (İnşaat)	60
Kamyon Şoförü	36
Şoför-Yük Taşıma	35
Büro Memuru (Genel)	27
Aşçı	25
Muhasebeci	22
Satış Temsilcisi / Plasiyer	22
Güvenlik Görevlisi	21
Diğer Meslekler	823
Toplam	1.516

Kaynak: İŞKUR

Yozgat ili işgücü piyasası içinde Beden İşçisi (Genel) mesleğinin ön planda olduğu önceki tablolarda görülmekteydi. Zira alınan açık işlerde ve işe yerleştirmelerde bu meslek ilk sırada yer almıştı. İşsizlik ödeneğini hak edenler içinde de bu mesleğin ön planda olduğu görülmektedir. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 376 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. Bu mesleği ise Beden İşçisi (Temizlik), Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri takip etmiştir. Tablo 7'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın yarattığı etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Türkiye genelinde 88 bin 966 işyeri ziyaret edilerek yüz yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan

ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Yozgat ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Yozgat ilinde 185 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 9 bin 10 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Yozgat ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Yozgat ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
İmalat	48
Toptan ve Perakende Ticaret	46
İnşaat	33
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	16
Ulaştırma ve Depolama	9
Eğitim	8
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	7
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	5
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	5
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	2
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	2
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	1
Bilgi ve İletişim	1
Gayrimenkul Faaliyetleri	1
Genel Toplam	**185**

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde faaliyet gösteren işyerlerinin sektörlere göre dağılımına bakıldığında yüzde 26'lık oranla 48 işyeri ile İmalat sektörünün ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Toptan ve Perakende Ticaret sektörü ise 46 işyeri ile İmalat sektörüyle oransal olarak yakınlık göstermektedir. Bu sektörü yüzde 18 ile İnşaat izlemekte olup sektör içinde faaliyet gösteren firma sayısı 33'tür. Bu üç sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin toplamının Yozgat ilindeki işyerlerinin 4'te 3'ünü teşkil ettiğini yapılan İşgücü Piyasası Araştırması ortaya koymuştur. Arz verileri incelenirken kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme verilerinde İmalat sektörünün Yozgat ili için üst sıralarda yer aldığı ortaya çıkmıştı. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 30,7'dir. Bu durum Yozgat ilinin İmalat sektörü bakımından Türkiye ortalamasının altında olduğu sonucunu ortaya koymaktadır. Türkiye geneli için ikinci ve üçüncü sıradaki sektörleri değerlendirecek olursak ikinci sırayı Toptan ve Perakende Ticaret üçüncü sırayı ise İnşaat sektörü almaktadır. Oranlar Yozgat iliyle farklılık arz etmekte olup sıralama bakımından Yozgat ili ile Türkiye geneli paralellik arz etmektedir. Yozgat ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 10 işyerinden yaklaşık 7 tanesi İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret veya İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise 1 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Bilgi ve İletişim ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerindedir. Ancak bu tablo okunurken Yozgat ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan bir Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan banka şubesi mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

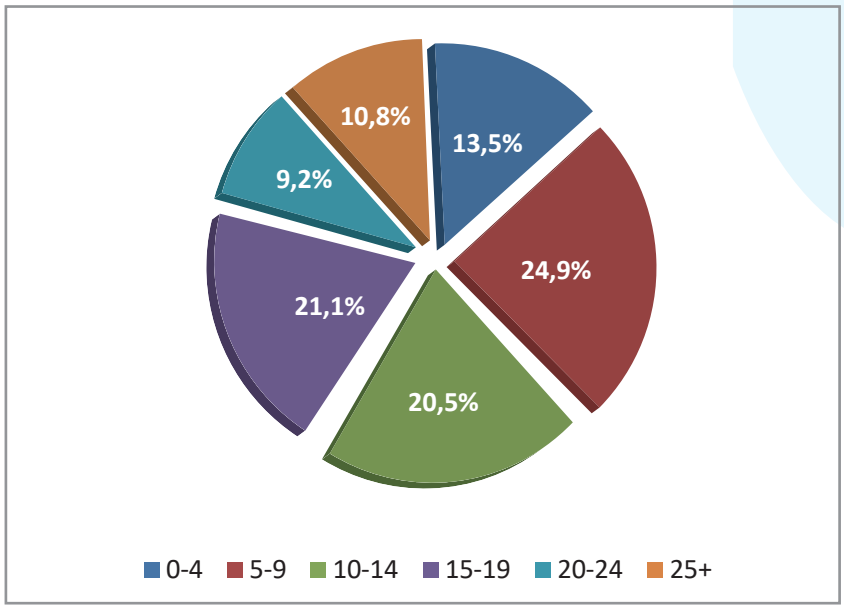

Grafik 5'te görüldüğü üzere Yozgat ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 24,9'u 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 15-19 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 21,1'dir. İşyerlerinin yaklaşık yarısı 5-14 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 5 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Kaynak: İPA 2016

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

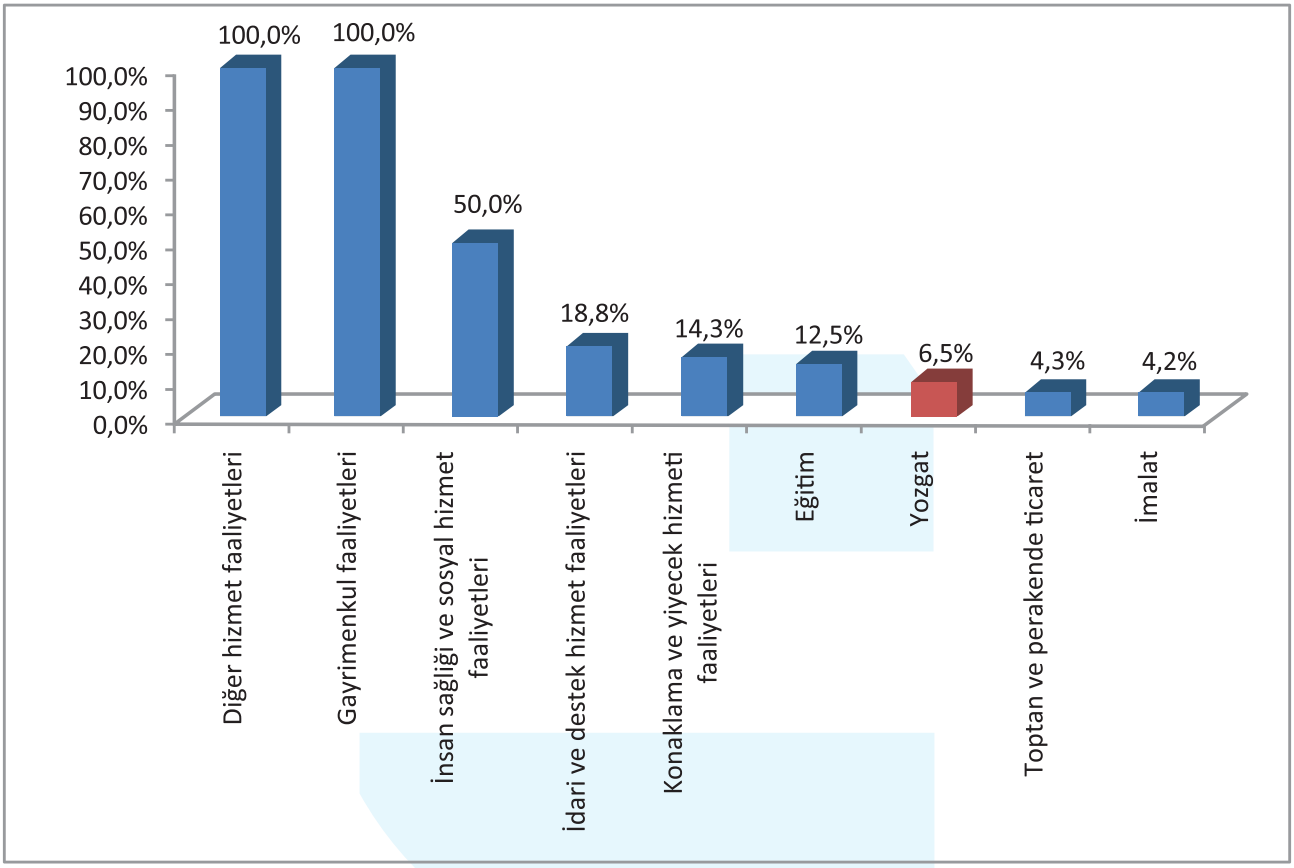

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Gayrimenkul sektörlerinde yüzde 100'lük oranda part-time çalışan bulunmaktadır. Bu verilerin anlamlı olması için bu sektördeki işyeri sayılarını da dikkate almak gerekmektedir. Bu iki sektörde faaliyet gösteren işyeri sayısı yalnız 1 olduğundan bu oranların yüksek çıkmasına sebep olmuştur. İşyeri sayılarının yüksek olduğu sektörlere bakıldığında, Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yüzde 4,3 ve İmalat sektörü yüzde 4,2 ile son iki sırada yer almaktadır. Bu iki sektör Yozgat ortalamasının altındadır.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Grafik 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

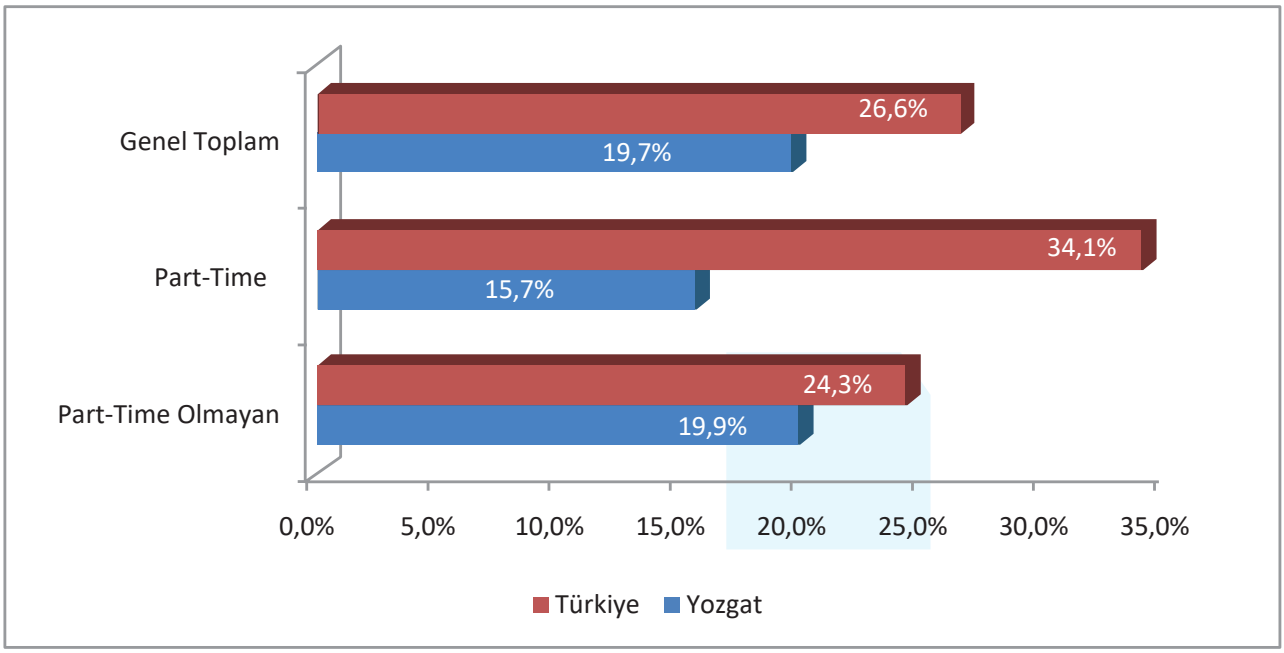

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,6'sını kadınlar oluşturmaktayken Yozgat ilinde bu oran yüzde 19,7 olarak gerçekleşmiştir. Bu veri Yozgat ilinde çalışan kadın sayısının Türkiye ortalamasının altında olduğunu göstermektedir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Yozgat ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 15,7 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 19,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 34,1 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,3'te kalmıştır. Yozgat ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilememektedir. Türkiye genelinin tersi bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

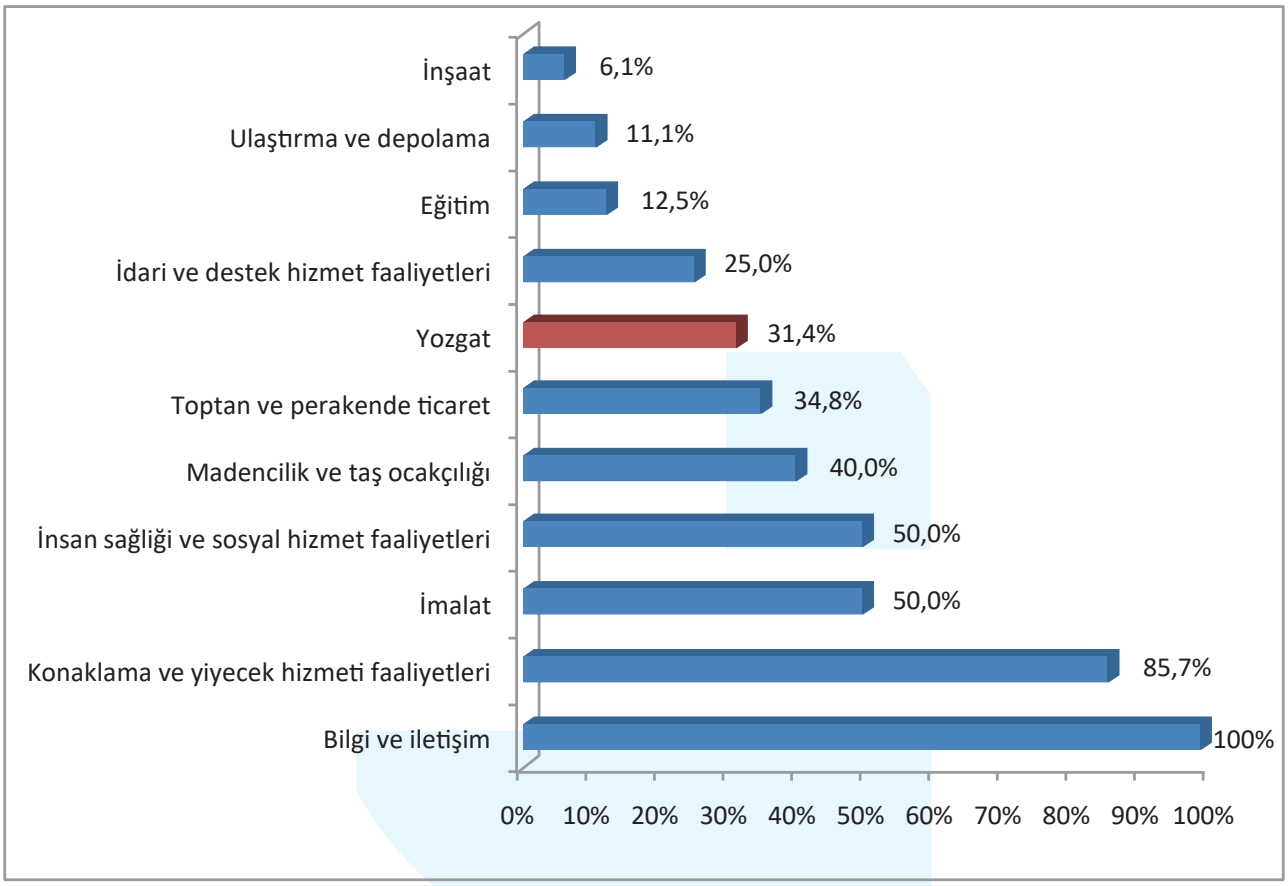

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde işyerlerinin yüzde 31'inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 51,5'tir. Yozgat ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Bilgi ve İletişim sektöründe görülmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı tüm işyerlerinde vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Bilgi ve İletişim sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlere göre az olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. İnşaat sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Yozgat ili genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin sektörel dağılımı grafiğinde Yozgat ortalamasının üzerinde olan iki sektör dikkat çekmektedir. Örneğin İmalat sektörü rakamsal açıdan en fazla işyerini barından sektör olması ve bu sektörde her iki işyerinden birinin vardiyalı çalışma yapması, işveren tarafında üretimin kesintiye uğramadan sürdürülmesi görüşünün hâkim olduğunu göstermektedir. Toptan ve Perakende Ticaret sektörü de yüzde 35 oranıyla Yozgat ortalamasının üzerinde yerini almıştır.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

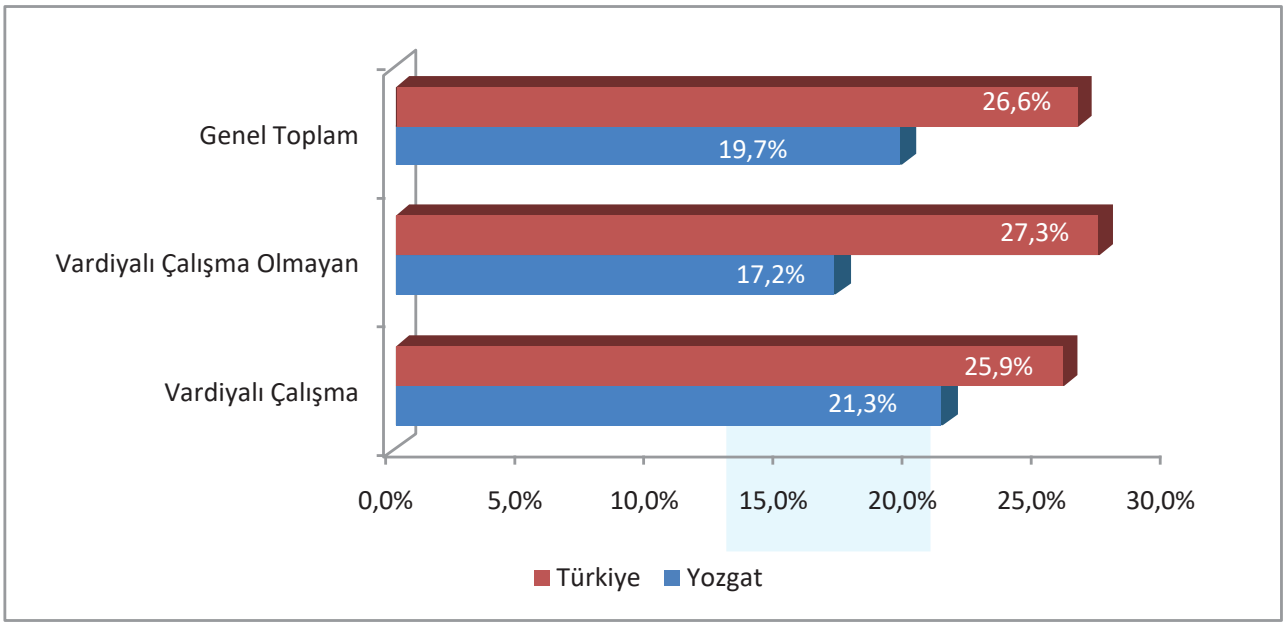

Kaynak: İPA 2016

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Yozgat ili için söz konusu eğilimin geçerli olmadığı göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine kıyasla daha azdır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 21,3'ü kadın, yüzde 78,7'si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 17,2'ye düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Yozgat ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 26,6'sının kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 4 çalışandan 1'i kadın 3'ü erkeklerden oluşmakta olup Türkiye ortalamasına da yakın bir oran söz konusudur.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,5 puan bir farkla fazladır.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

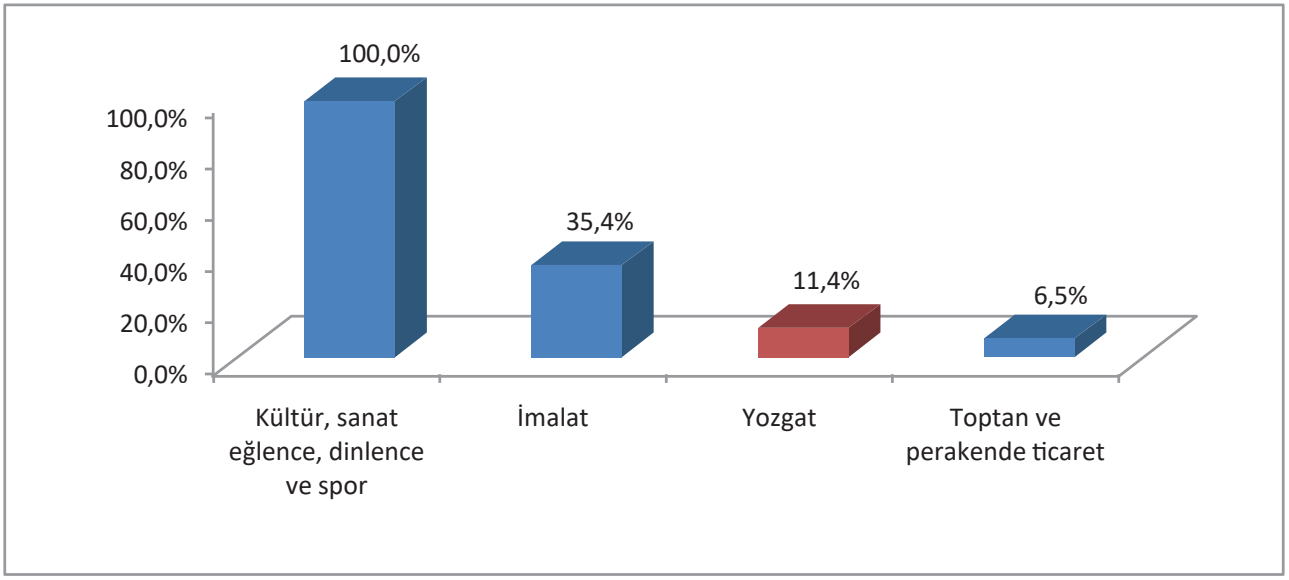

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde 17 sektörden sadece 3'ünde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. Kültür Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründe bulunan işyeri sayısı az olduğu için oransal olarak yüzde 100 gibi yüksek olmakla beraber sayıca en fazla işyerini bünyesinde barından iki sektörden biri olan İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 35,4'ü ihracat yapmaktadır. Yozgat genelinde oran yüzde 11,4 olup Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yüzde 6,5 ile bu oranın altında kalmıştır. Bu oranlar Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,2'si ihracat yapmaktadır. İlk iki sektör olarak yüzde 55 ile İmalat ve yüzde 30,1 ile de Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İhracat yapan sektörler incelenirken, daha önce İmalat sektörünün Yozgat ili için ilk sırada olduğu akıllara gelmektedir. Yozgat ilinde bulunan işgücü için İmalat sektöründe istihdam edilme hususu önemli bir ağırlık oluşturmaktaydı. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

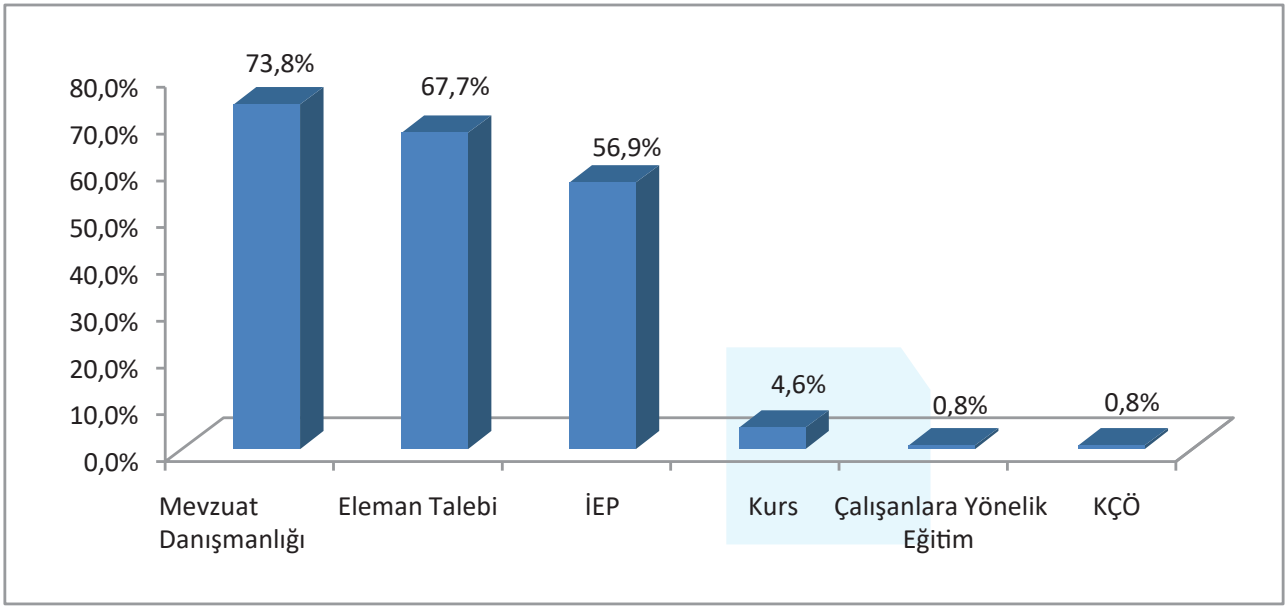

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 70,3'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 50,9'dur. Bu oranlara bakıldığında Yozgat ili için İŞKUR'dan faydalanan işyerlerinin oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan bu işyerleri ise en çok İŞKUR'dan mevzuat danışmanlığı kapsamında hizmet almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 73,8'i İŞKUR'dan mevzuat danışmanlığı kapsamında hizmet almışken yüzde 67,7'si eleman talebinde bulunmuş, yüzde 56,9'u ise İşbaşı Eğitim Programından yararlanmıştır. İşbaşı Eğitim Programı'nın faydalanılan hizmetler içerisinde diğer programlara göre bu denli yüksek çıkmasının nedenleri arasında program kapsamında işçiye yapılan ödemelerde ücretlerin arttırılması, yararlanma sürelerinin uzatılması, ulusal medyada programın daha çok dillendirilmesi ve İş ve Meslek Danışmanlarının işveren ziyaretleri ile yaptığı bilgilendirmeler gösterilebilir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

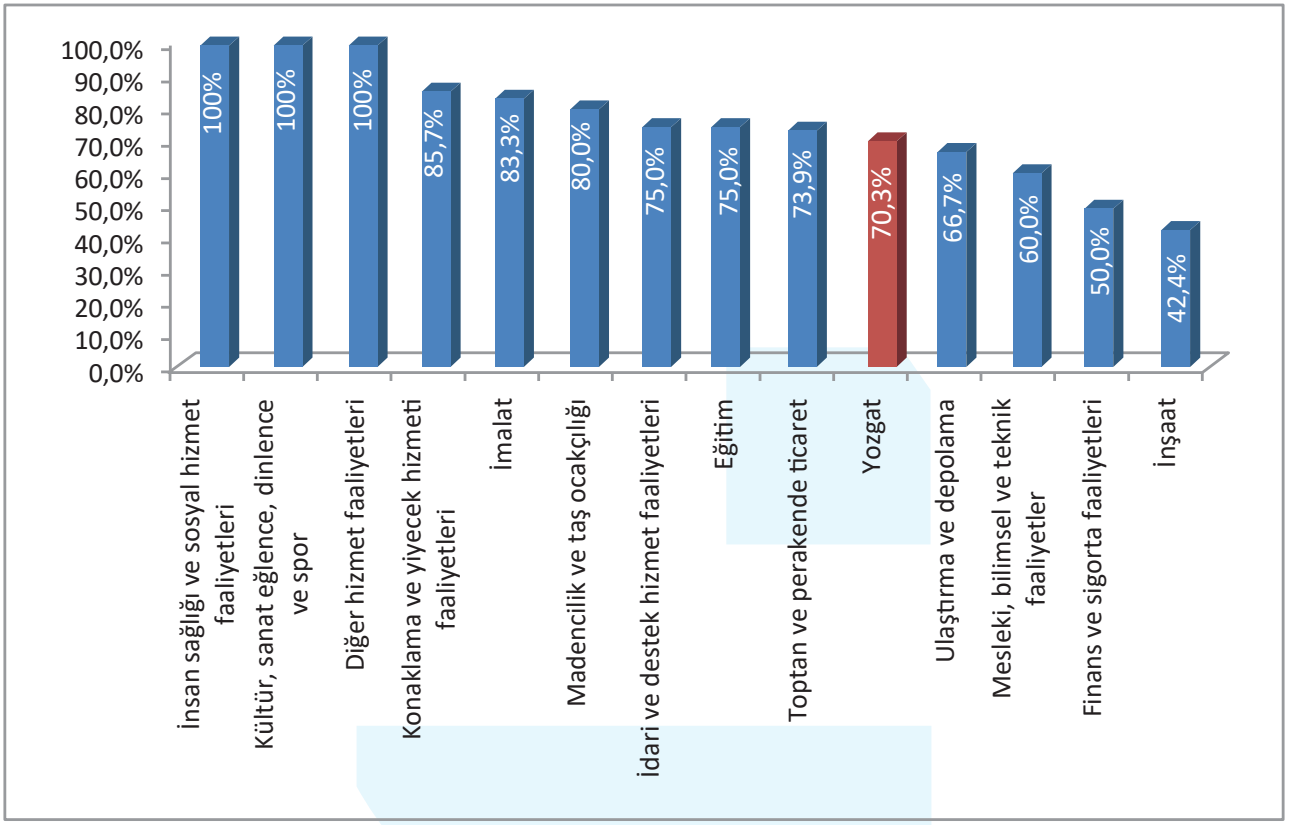

Kaynak: İPA 2016

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Yozgat ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır. Yine bu sektörlerde faaliyet gösteren 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin göreceli olarak daha az olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. En az oranda faydalanan sektörler ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile İnşaat sektörlerindeki işyerleri olmuştur.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,8%	67,7%	56,9%	0,8%	4,6%	73,8%
İmalat	0,0%	75,0%	75,0%	0,0%	0,0%	75,0%
İnşaat	2,5%	75,0%	37,5%	2,5%	7,5%	82,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	0,0%	64,3%	57,1%	0,0%	0,0%	78,6%
Ulaştırma ve Depolama	0,0%	67,6%	61,8%	0,0%	5,9%	64,7%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	16,7%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,0%	83,3%	100,0%	0,0%	0,0%	66,7%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	100,0%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	66,7%	83,3%	0,0%	0,0%	83,3%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%	66,7%	83,3%	0,0%	16,7%	66,7%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**0,8%**	**67,7%**	**56,9%**	**0,8%**	**4,6%**	**73,8%**

Kaynak: İPA 2016

Yozgat genelinde sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı yukarıdaki tablo 9'da yer almaktadır. Sektörlerin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma alanlarına bakıldığında farklı birçok veri ile karşılaşılmaktadır. Barındırdığı işyeri bakımından ilk iki sırada yer alan İmalat ve Toptan Perakende Ticaret sektörlerine bakıldığında; Mevzuat Danışmanlığı, İşbaşı Eğitim Programı ve Eleman Talebi seçeneklerinin yüksek oranda tercih edildiği gözlemlenmektedir. Bununla birlikte Eleman Talebi seçeneğinde yüzde 100 ile en yüksek oran İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörleridir. İşbaşı Eğitim Programında ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleri yüzde 100 ile ilk sırada yer almaktadır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranların yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

Kısa çalışma ödeneği ve çalışanlara yönelik eğitim hizmetleri genel olarak en az faydalanılan hizmetler olarak tespit edilmektedir.

Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründeki işyerlerinin İŞKUR'un sadece Mevzuat Danışmanlığı hizmetinden faydalandığı diğer hizmetlerden hiç faydalanmadığı da görülmektedir.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde göze çarpan diğer bir husus ise sadece Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile İnşaat

sektörlerindeki işyerleri İŞKUR'un bütün hizmetlerinden faydalanmışlardır. Eğitim sektöründeki işyerlerinin yüzde 88,3'ü hem mevzuat danışmanlığı hizmetinden hem de işbaşı eğitim programından faydalanmıştır. Bu da mevzuat açısından bilgilendirilen işverenlerin aynı oranda avantajlı İŞKUR hizmetlerine yöneldiğini göstermektedir.

Şekil 13'te ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumları Yozgat ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu

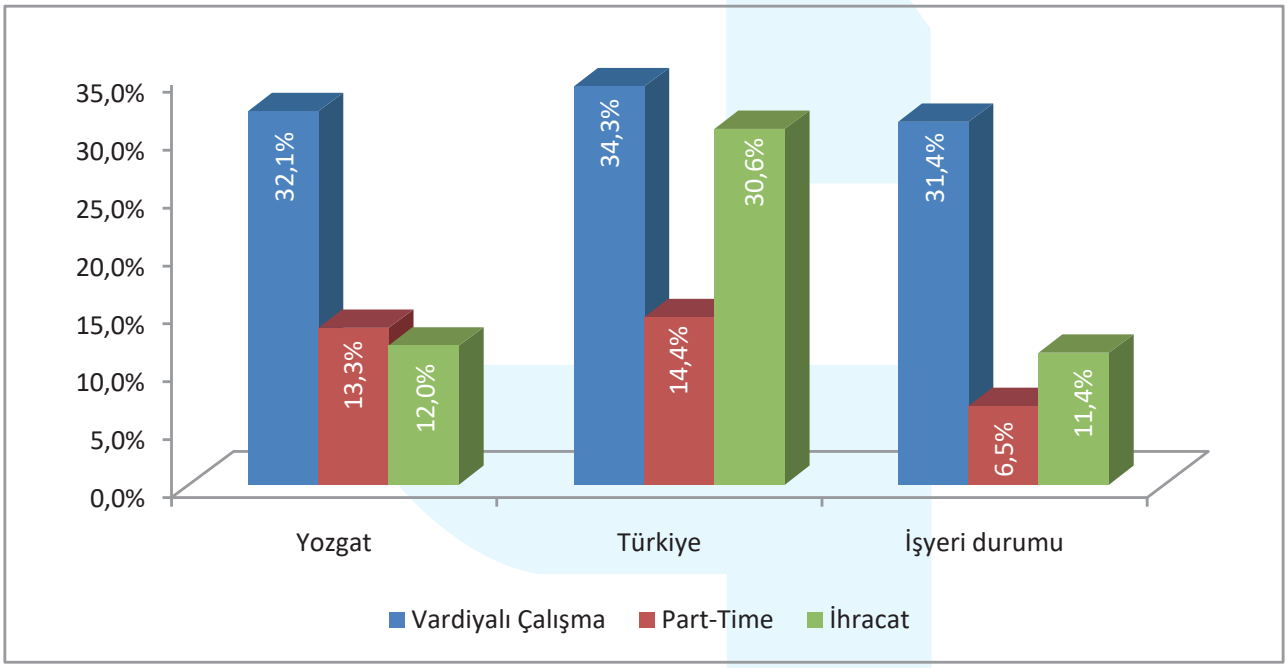

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 34,3'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır. Yozgat ilinde ise bu oran yüzde 32,1 olarak gerçekleşmiştir. Ancak Yozgat ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 31,4'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır. Türkiye genelinde ihracat yapan işyerlerinin yüzde 30,6'sı İŞKUR hizmetlerinden faydalanırken Yozgat geneli için bu oran yüzde 30,6 olarak Türkiye ortalamasının oldukça altında gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Yozgat ilinde araştırma kapsamına dâhil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Yozgat ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 9 bin 10 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 7 bin 237 çalışan erkeklerden, bin 773 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Erkek	Kadın	Toplam
İmalat	2.884	580	3.464
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	888	514	1.402
Toptan ve Perakende Ticaret	1.055	185	1.240
İnşaat	998	17	1.015
Eğitim	307	325	632
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	210	37	247
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	236	5	241
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	181	30	211
Ulaştırma ve Depolama	155	5	160
Bilgi ve İletişim	132	25	157
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	92	23	115
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	39	24	63
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	38	0	38
Diğer Hizmet Faaliyetleri	14	3	17
Gayrimenkul Faaliyetleri	14	3	17
Genel Toplam	**7.237**	**1.773**	**9.010**

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre dağılımda ise; Yozgat ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Yozgat ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. İmalat sektöründe çalışanların yüzde 83'ü erkek yüzde 17'si ise kadınlardan oluşmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasına göre Yozgat ilinde çalışan erkek işçilerin yüzde 40'ı, kadın işçilerin ise yüzde 33'ü yine İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların ise yüzde 38'i İmalat, yüzde 16'sı İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, yüzde 14'ü ise Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe çalışmaktadır. Bu oranlar Yozgat ilinde İmalat sektörünün diğer sektörlere göre daha gelişmiş olduğunu göstermektedir.

Kadın çalışanların erkek çalışanlardan fazla olduğu tek sektör Eğitim olup bu sektörde işverenler daha çok kadın çalışan tercih etmişlerdir. Eğitim sektöründe çalışanların yüzde 51,4'ü kadın yüzde 48,6'sı ise erkektir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

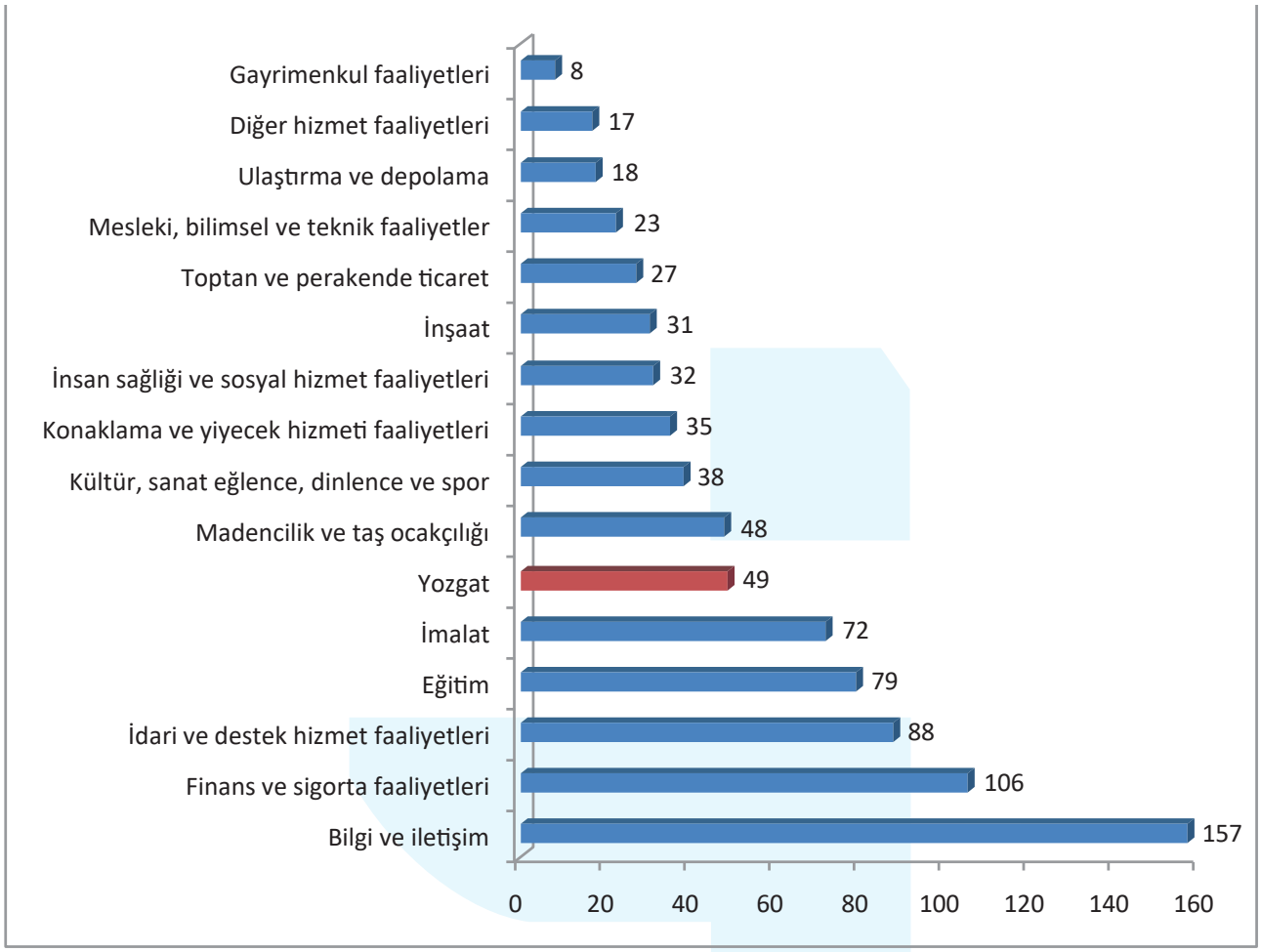

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 14'te Yozgat ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 49 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler bazında incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla Bilgi ve İletişim sektöründe bulunmaktadır. Fakat bu grafik incelenirken Tablo 8'deki işyerlerinin sektörel dağılımı ile birlikte değerlendirilmelidir. Ortalama çalışan sayısı en fazla olan Bilgi ve İletişim sektöründe 1, Finans ve Sigortacılık Faaliyetleri sektöründe ise 2 işyeri bulunmaktadır. Sağlıklı bir değerlendirme yapmak adına daha çok işyeri bulunan sektörlere bakıldığında; İdari ve Destek Hizmetleri sektöründe ortalama 88 kişi istihdam edilirken, Eğitim sektöründe bu sayı 79, İmalat sektöründe ise bu sayı 72'dir. Bu beş sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 11'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	2.047	289	2.336
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.291	559	1.850
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.303	108	1.411
Hizmet ve Satış Elemanları	915	201	1.116
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	579	381	960
Profesyonel Meslek Mensupları	472	118	590
Teknisyenler, Teknikerler	491	80	571
Yöneticiler	102	5	107
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri	37	32	69
Genel Toplam	**7.237**	**1.773**	**9.010**

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 25,9'u bu meslek grubunda istihdam edilmektedir. Yine bu meslek grubunda çalışanların yüzde 88'i erkek yüzde 12'si kadınlardan oluşmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almakta ve yüzde 20,5 oranında çalışanı barındırmaktadır. Kadınların oranı bu meslek grubunda yüzde 30'a çıkmıştır.

Kadın oranının erkeklere en yakın olduğu iki meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek gruplarıdır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Yozgat ilinin sosyo-ekonomik yapısında ve coğrafi konum itibariyle ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşyeri Yaşı	Erkek	Kadın	Toplam
0-4	889	425	1.314
5-9	1.119	498	1.617
10-14	1.826	178	2.004
15-19	1.792	544	2.336
20-24	369	36	405
25+	1.242	92	1.334
Genel Toplam	**7.237**	**1.773**	**9.010**

Kaynak: İPA 2016

Tablo 12'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan önemli husus; işyeri yaşı 20 ve üzerine çıktığında toplam çalışanlar içerisinde kadınların sayısında ve oranında azalma meydana gelmesidir. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde 32,3'ü kadınlardan oluşmaktayken, 5-9 yaş arasındaki işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 30,8; 10-14 yaş için yüzde 8,9; 15-19 yaş için ise yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir. 20-24 yaş arasında olan işyerlerinde kadınların oranı yine yüzde 8,9 ile 10-14 yaş ile benzer olmakla birlikte 25+ yaş için yüzde 6,9 olarak gerçekleşmiştir. 25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı ise yüzde 14,8'dir.

Tablo 13'te ise Yozgat ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Erkek	Kadın	Genel
Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Güvenlik Görevlisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Makineci (Dikiş)
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Şeker İmal İşçisi	Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı	Güvenlik Görevlisi
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	Şeker İmal İşçisi
Beden İşçisi (Genel)	Yönetici Sekreter / Asistan	Beden İşçisi (Genel)
İşletmeci	Kalite Kontrolcü	İşletmeci
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	Kasiyer	Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)
Kamyon Şoförü	Örtü altı Sebze Yetiştiricisi (Seracı)	Kamyon Şoförü
Şoför-Yük Taşıma	Paketlemeci (Çorap)	Tuğla İmal İşçisi

Kaynak: İPA 2016

Özellikle ilk dört mesleğin üçünün hizmet sektörüne yönelik olması Yozgat genelinde sanayileşmenin zayıf olduğunun bir göstergesidir. Fabrika ve İmalathane sayısının az olması insanları bu alanlarda çalışmaya yönlendirmiştir. En fazla çalışanı olan meslekler sıralamasında ilk sırada Temizlik Görevlisi yer alırken Makineci (Dikiş) mesleği ikinci sırada yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Güvenlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir. Şeker İmal İşçisi mesleğinin ilk beşe girmesinde Yozgat ilinin önemli şeker pancarı yetiştiricisi konumunda olması ve il genelinde faaliyette bulunan iki şeker fabrikasının bulunması etkili olmuştur.

Kadın çalışanlar içinde en fazla istihdamı barındıran dört meslek kadınların daha çok tercih edildiği meslekler olan; Temizlik Görevlisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Makineci (Dikiş), Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı olarak karşımıza çıkmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık iş, işverenler ya da alana çıkan iş ve meslek danışmanları tarafından kuruma intikal ettirilen işçi istemleridir. Bu veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Araştırma kapsamında 8 Nisan - 6 Mayıs 2016 tarihleri arasını kapsayan referans döneminde işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı, açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı sorulmuştur. İşverenlere ayrıca açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

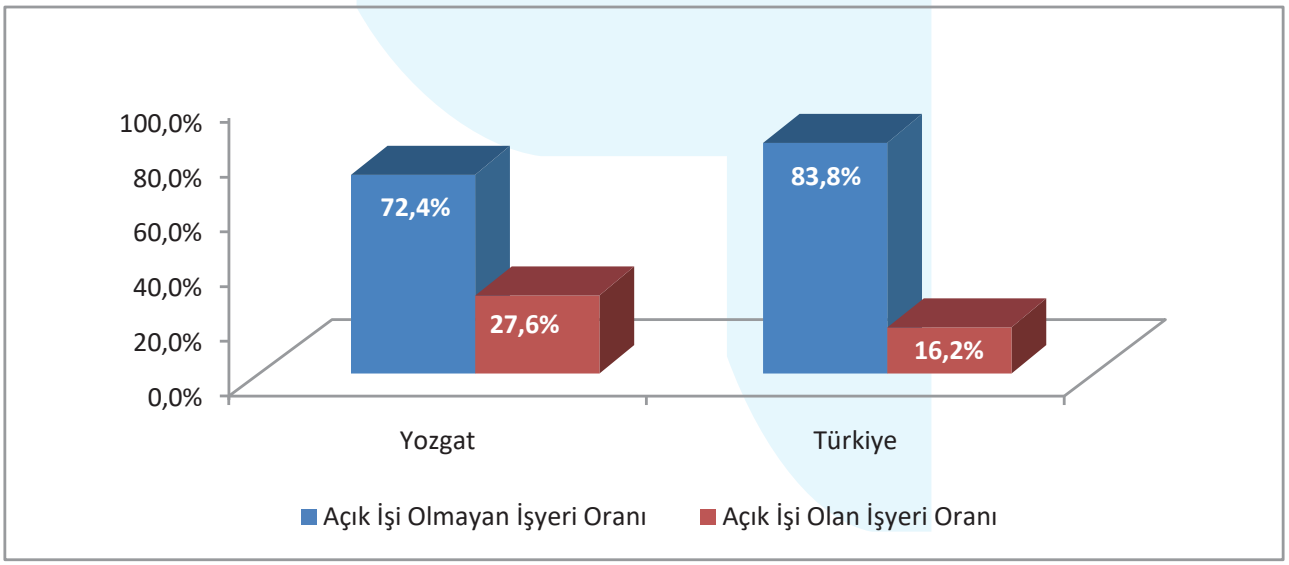

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 27,6'sında açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasına göre yüksek olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 16,2 olarak gerçekleşmiştir.

Yozgat ilindeki 51 işyerinde 473 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Toplam Açık İş Sayısı
İmalat	320
Eğitim	50
Toptan ve Perakende Ticaret	34
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	30
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	14
İnşaat	13
Ulaştırma ve Depolama	6
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	5
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1
Genel Toplam	**473**

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda Kurum verilerinde olduğu gibi İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 473 kişilik açık işin yüzde 68'ine tekabül eden 320 kişilik kısmı İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Eğitim ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörleridir.

Tablo 15'te ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	2,0%	60,0%
İmalat	8,5%	43,8%
İnşaat	1,3%	12,1%
Toptan ve Perakende Ticaret	2,7%	19,6%
Ulaştırma ve Depolama	3,6%	11,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	10,8%	71,4%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	10,9%	80,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,1%	6,3%
Eğitim	7,3%	37,5%
Genel Toplam	**5,0%**	**27,6%**

Kaynak: İPA 2016

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'ten de görüleceği üzere Yozgat ilinde açık iş oranı yüzde 5 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Yozgat ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 95 kişilik dolu kadronun yanında 5 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Türkiye geneli için bu oran yüzde 1,5 olup Yozgat verileri Türkiye genelinin bir hayli üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 10,9 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü olarak tespit edilmiştir. En fazla açık işin bulunduğu İmalat sektöründe ise her 100 kişilik pozisyon işin 8,5 kişilik açık iş tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında ise Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki her 10 işyerinden 8'inde açık iş bulunmaktadır. Gayrimenkul Faaliyetleri sektörünü yüzde 71,4 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü ve yüzde 60 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü takip etmektedir.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

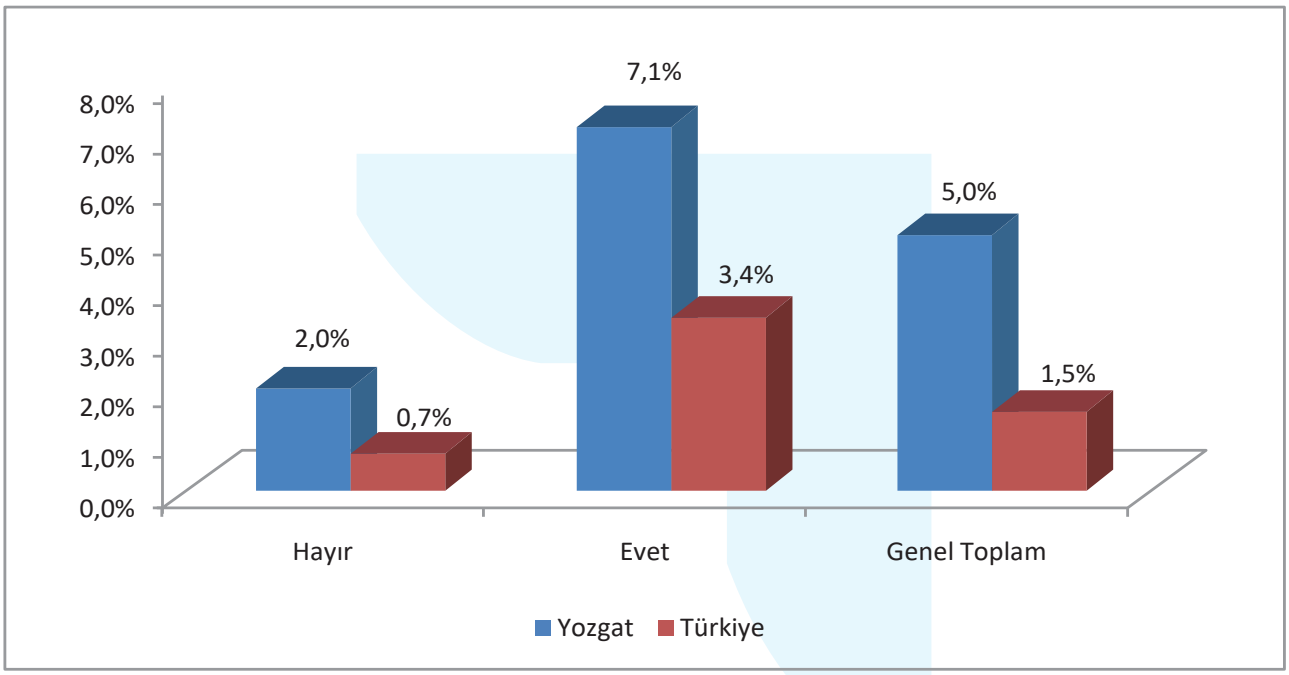

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 7,1; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 2 olarak gerçekleşmiştir. Yozgat ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının oldukça üstündedir. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

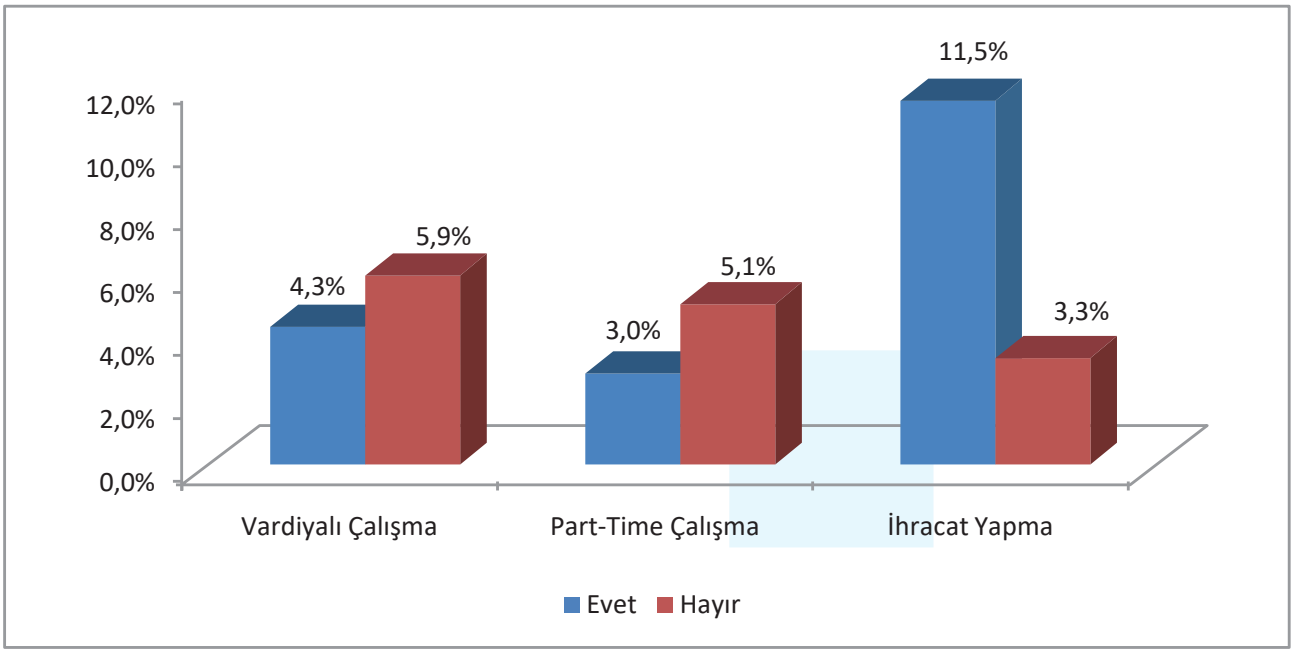

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 4,3, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 5,9 olarak tespit edilmiştir. Vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin eleman bulmakta daha fazla zorluk çekmesi beklenirken, şekildeki oranlara bakıldığında bu durumun tam tersi olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin kurumsal olmalarından ve iş arayanların daha çok kurumsal işyerlerinde çalışmak istemelerinden kaynaklandığı düşünülebilir.

Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 3, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 5,1'dir. İhracat yapılan işyerlerinde açık iş oranı yüzde 11,5, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 3,3 olarak tespit edilmiştir.

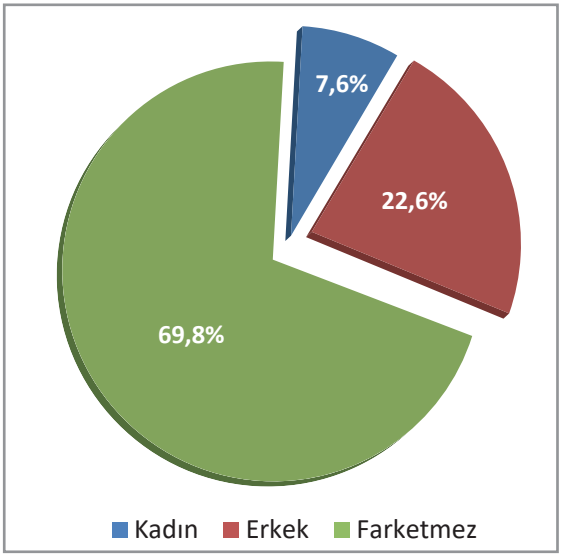

Kaynak: İPA 2016

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

Yandaki şekil 18'de ise Yozgat ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri değerlendirilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 69,8 gibi yüksek bir oranda belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Yine açık işlerin yüzde 22,6'sında işverenlerin erkek işgücü talebinde bulunduğu, yüzde 7,6'sında ise kadın işgücü istihdam etme eğilimi bulundukları tespit edilmiştir. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

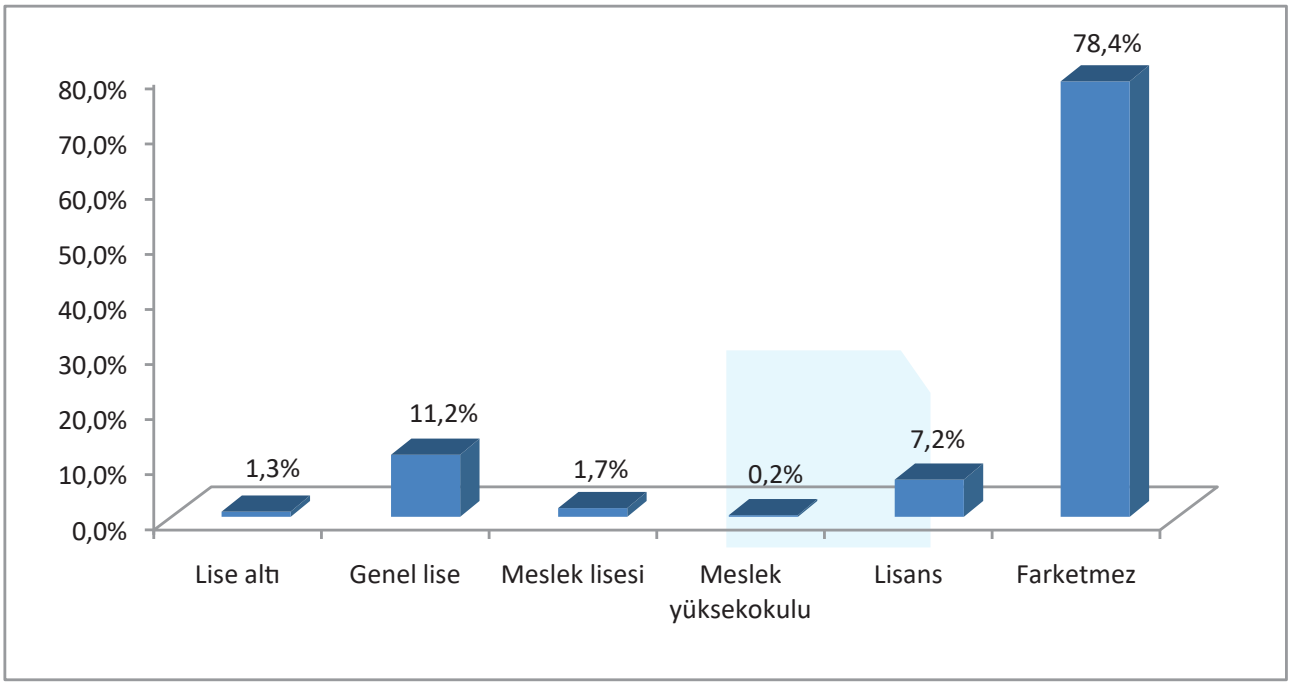

Kaynak: İPA 2016

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Yozgat ilindeki işverenler, talep edilen eğitim düzeyi sorusuna açık işlerin yüzde 78,4'ünde 'Fark etmez' cevabını vermişlerdir. Bunu yüzde 11,2 ile genel lise mezunu talebi takip etmiştir. Çıraklık eğitimi ve Lisansüstü eğitimi düzeyinde ise herhangi bir açık iş bildirilmemiştir. Bu oranlara bakıldığında Yozgat'taki işverenlerin belirli bir eğitim düzeyi tercih etmediği sonucuna ulaşmak mümkündür. Yozgat işgücü piyasasının sağlıklı işlemesinin sağlanması açısından bu sonuçların sebeplerinin mutlaka araştırılması gerekmektedir.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

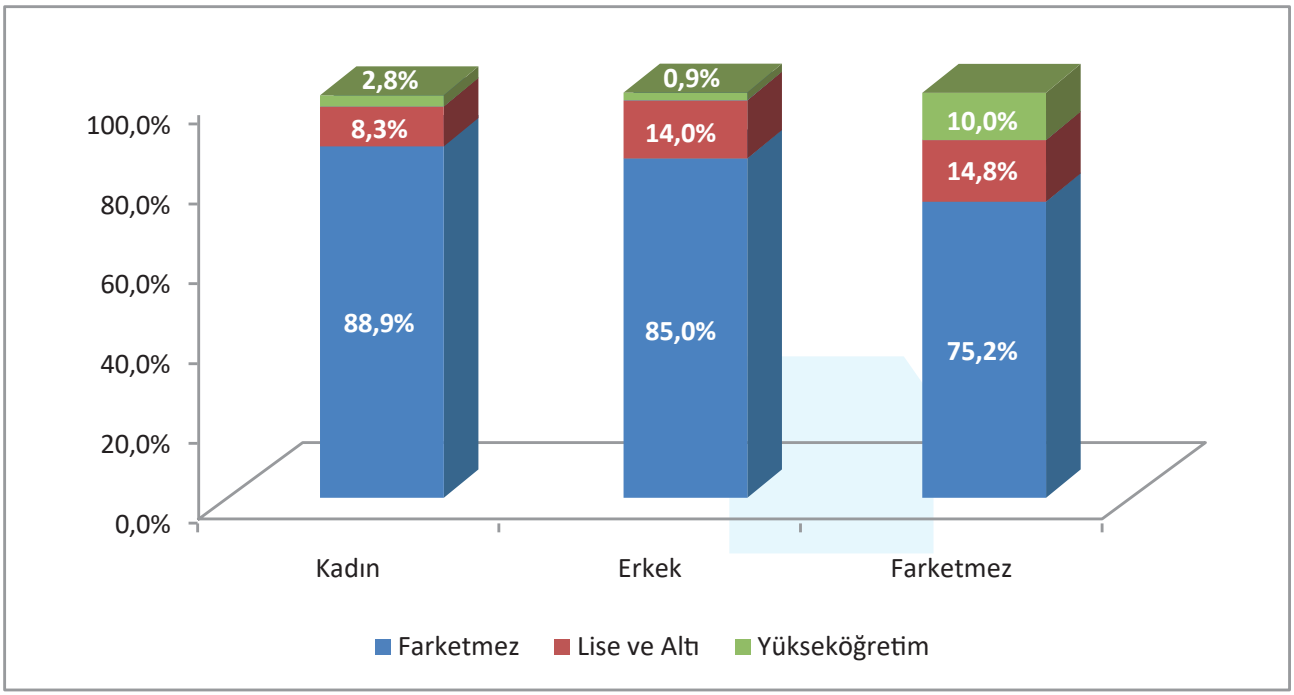

Kaynak: İPA 2016

Şekil 20'de görüleceği üzere açık işlerin cinsiyet ve eğitim düzeyine göre dağılımı incelendiğinde, işgücü taleplerinde ağırlıklı olarak fark etmez seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda fark etmez seçeneği tercih edilmiş olup, ayrıca yükseköğretim seviyesinde de kadın işgücü talebi erkek işgücü talebine oranla daha yüksektir. Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde yükseköğretim seviyesindeki işgücü talepleri, cinsiyet tercihinde bulunulan açık işlerdeki yükseköğretim tercihine göre daha fazladır. Zira bu eğilimin nedeni, eğitimli işgücünün talep edildiği sektör ve mesleklerdeki "beyaz yakalı" istihdamının ön plana çıkmasıyla işgücü talebinde cinsiyet tercihinin eğitim tercihinin yanında çok bir anlam ifade etmemesi olarak söylenebilir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulmamıştır.

Tablo 16'da Yozgat ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Farketmez	Lise ve Altı	Yükseköğretim
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%
İmalat	93,4%	2,2%	4,4%
İnşaat	84,6%	15,4%	0,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	64,7%	32,4%	2,9%
Ulaştırma ve Depolama	100,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	93,3%	6,7%	0,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0,0%	14,3%	85,7%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	84,0%	16,0%
Genel Toplam	**78,4%**	**14,2%**	**7,4%**

Kaynak: İPA 2016

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde talep verilen sektörler arasında en yüksek oran yüzde 85,7 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe bulunmaktadır. Tamamen lise ve altı seviyesinde açık işveren sektör ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleridir. Daha sonra ise açık işlerde en yüksek oranda talep veren sektör yüzde 84 ile Eğitimdir.

Talep edilen eğitim düzeyi için fark etmez seçeneğini bildiren sektörlere bakıldığında; Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Ulaştırma ve Depolama sektörleri bildirdiği tüm açık işlerde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bulunmamıştır. Bu husus da aslında bu işlerin çok nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ifade etmektedir. Bir diğer ifadeyle lise altı ya da üniversite mezunu işgücü de işe başvuru yapsa işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen ikinci sektör ise İmalat sektörü olmuştur. İmalat sektöründeki açık işlerin yüzde 93,4'ünde işverenler "fark etmez" seçeneğini tercih etmişlerdir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı

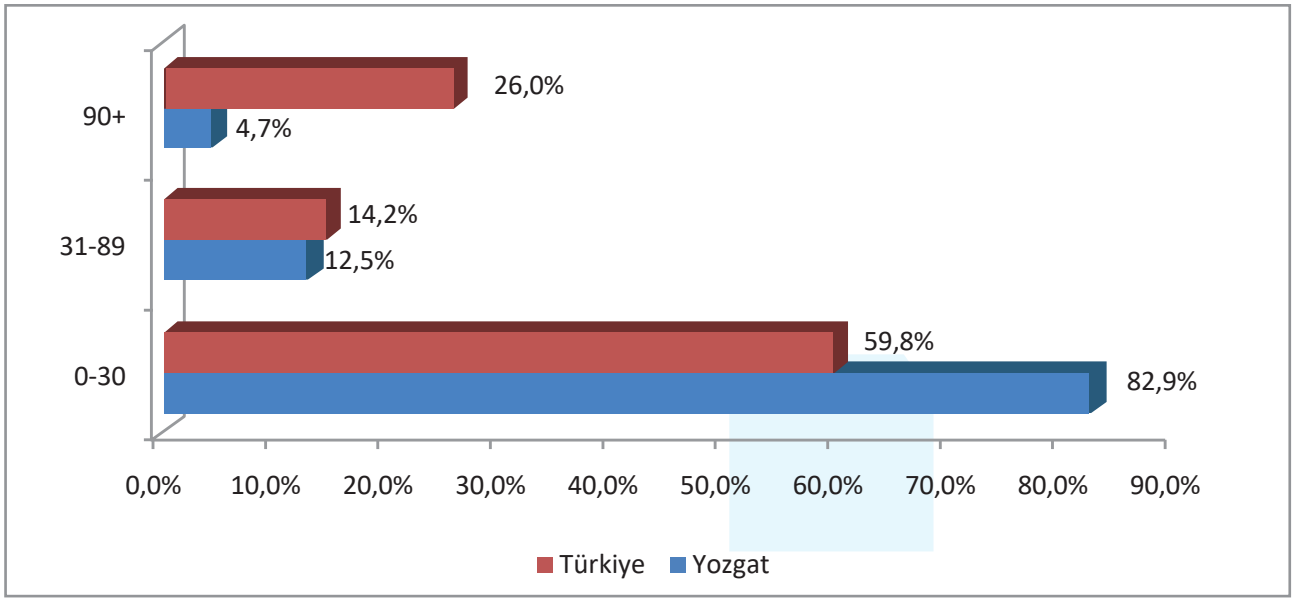

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama sürelerine göre dağılımı incelendiğinde; Yozgat ilinde açık işlerin yüzde 82,9'u 0-30 gün arasında aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneline göre daha yüksek tespit edilmiştir. Bu durum Yozgat ilindeki açık işlerin 10'da 8'inin ilk otuz gün içerisinde sonuçlandırıldığı anlamına gelmektedir. 31-89 gün arasında aranan açık işlerin oranı ise yüzde 12,5'dir. Bu oran Türkiye geneline göre daha düşük gerçekleşmiş olup, 90 ve daha fazla günde aranan açık işlerin oranına bakıldığında Yozgat'ta gerçekleşen oran yine Türkiye geneline göre düşük kalmıştır. Yani Yozgat ilinde açık işlerin Türkiye geneline göre daha kısa sürede karşılandığı söylenebilir.

Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Açık İş Arama Süresi	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
0-30	97,2%	43,0%	94,2%	82,9%
31-89	0,0%	43,9%	3,6%	12,5%
90+	2,8%	13,1%	2,1%	4,7%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama süresi cinsiyet bazında değerlendirilebilir. Kadın işgücü tercihinde bulunulmuş olan açık işlerde arama süresinde 0-30 gün yüzde 97,2 oranında gerçekleşmiştir. Bu oranlar yorumlandığında, kadınların talep edildiği açık işlerde ilk otuz gün içerisinde talebin karşılandığı görülmektedir. Erkek işgücü taleplerinde ise bu oran yüzde 43 olarak tespit edilmiştir. Kadınlarda 31-89 gün arasında açık iş arama süresi bulunmazken erkeklerde yüzde 43,9 oranında gerçekleşmiştir. 90 gün ve daha fazla süredir aranan açık işlerde kadınların ve erkeklerin oranları düşüktür.

Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

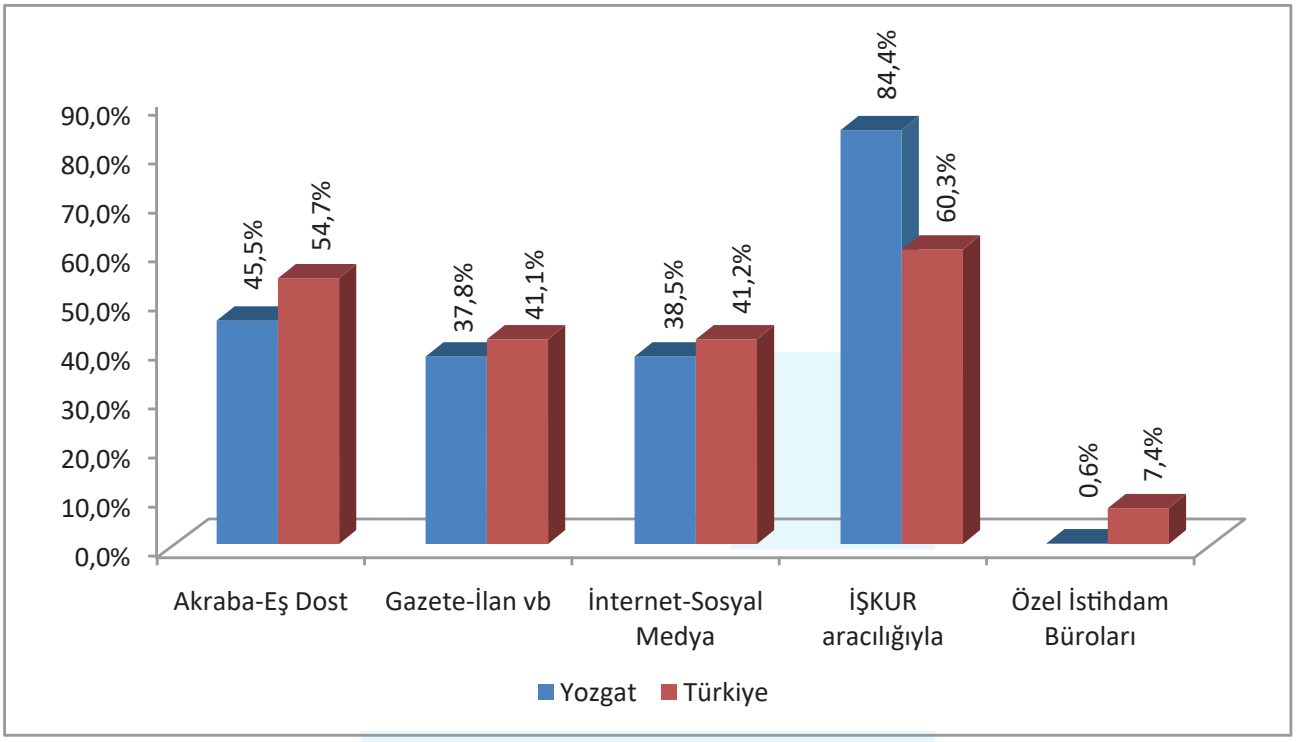

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi, açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 22'de Yozgat ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Yozgat ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 84,4 gibi büyük bir oranı İŞKUR'a verilmiştir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 60,3 olarak gerçekleşmiştir. Yozgat ilinde işverenler daha sonra Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanmıştır. Akraba-Eş Dost arama kanalını İnternet-Sosyal Medya ve Gazete-İlan vb. arama kanalları takip etmektedir. Bu üç arama kanalı için Türkiye gerçekleşmelerinin Yozgat iline göre daha yüksek bir oranda olduğu görülmektedir. Özel istihdam bürolarının kullanılması ise Yozgat ilinde yüzde 0,6 ile oldukça düşük bir oranda gerçekleşmiştir.

Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi/Arama Kanalları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Lise Altı	100,0%	66,7%	0,0%	33,3%	0,0%
Genel Lise	96,2%	3,8%	84,9%	92,5%	0,0%
Meslek Lisesi	37,5%	12,5%	62,5%	75,0%	25,0%
Meslek Yüksekokulu	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Lisans	35,3%	67,6%	55,9%	44,1%	2,9%
Fark etmez	38,5%	39,9%	30,2%	87,9%	0,0%
Genel Toplam	**45,5%**	**37,8%**	**38,5%**	**84,4%**	**0,6%**

Kaynak: İPA 2016

Tablo 18 incelendiğinde açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi ve bunların arama kanalları ile olan ilişkisi ele alınmıştır. Lise altı düzeyindeki taleplerde yüzde 100'lük oranla Akraba-Eş Dost kullanılmışken, İŞKUR sadece yüzde 33,3 oranında kullanılmıştır. Dikkat çeken bir diğer husus ise, Lisans mezunu talep edilen açık işlerde bütün arama kanallarının kullanılmış olmasıdır. Lise altı eğitim düzeyindeki açık işler incelendiğinde açık işlerin tamamında Akraba-Eş Dost arama kanalının kullanıldığı tespit edilmiştir. Toplam verilerine bakıldığında Özel istihdam bürolarının etkinliğinin olmadığı görülmektedir. İŞKUR kanalıyla aranan açık işlere bakıldığında Meslek Yüksekokul eğitim düzeyindeki tüm işlerin, genel lise eğitim düzeyindeki işlerin ise yüzde 92,5'inin İŞKUR kanalıyla arandığı görülmektedir. Açık işlerde aranan eğitim düzeyi sorusuna en yüksek oranla verilen cevap olan "Fark etmez" seçeneğindeki açık işlerin ise yüzde 87,9'unda İŞKUR'un bir arama kanalı olarak kullanıldığı görülmektedir. Bir başka ifadeyle herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler çoğunlukla İŞKUR'u arama kanalı olarak kullanmaktayken özel istihdam büroları hiç tercih edilmemiştir.

Şekil 23'te ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 23: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

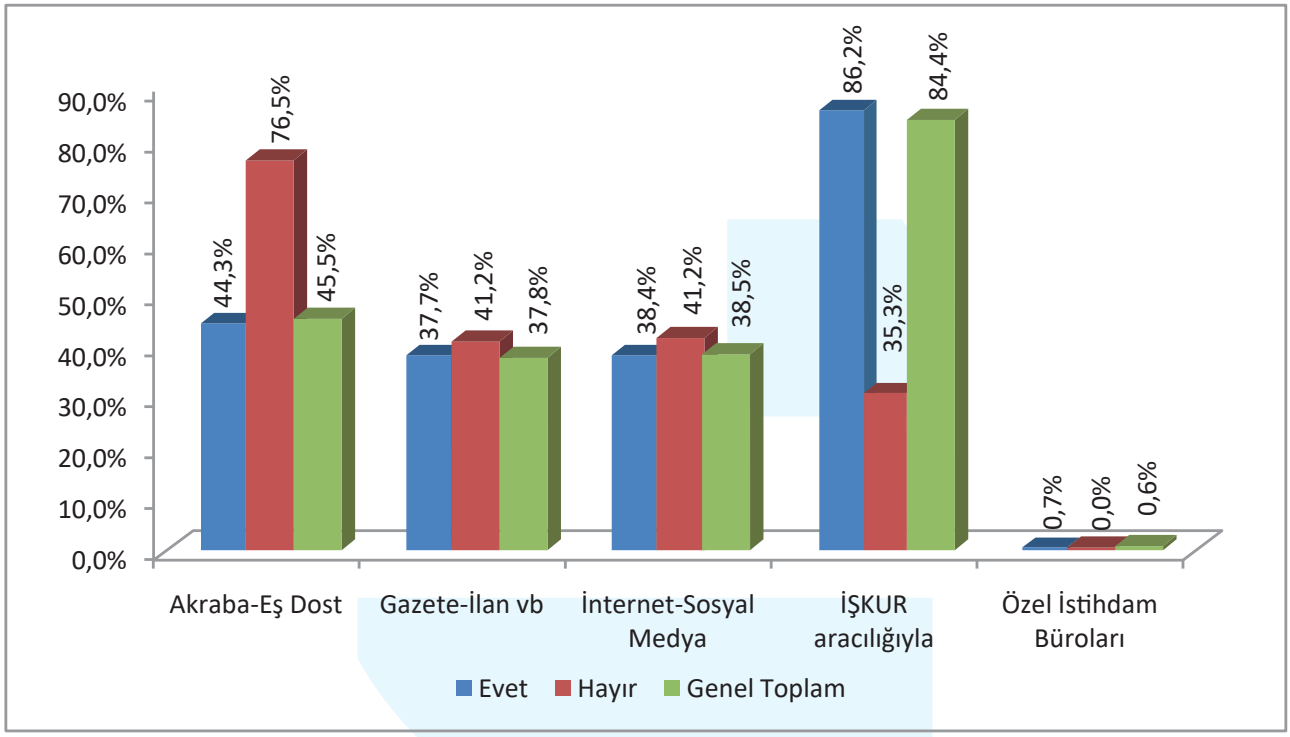

Kaynak: İPA 2016

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde yüzde 86,2 gibi önemli bir oranda İŞKUR'un arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu oran İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri için yüzde 35,3'te kalmıştır. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri açık işleri için özel istihdam bürolarını yüzde 0,7 oranında kullanmışken, Kurum hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinde özel istihdam bürolarını hiç kullanmamışlardır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerlerinin hangi kanalı daha çok tercih ettiğine bakılacak olursa, ilin potansiyeli ve işgücü piyasası düşünüldüğünde şaşırılmayacak bir sonuç olan Akraba-Eş Dost arama kanalının yüzde 76,5 ile ön plana çıktığı görülmektedir.

Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceriler	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	1	1	5	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	3	3	2	1	2
Takım Çalışması	3	2	7	3	4	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	4	2	4		4
Bilgisayar kullanımı	5		4	5		5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	6	8	5	6	2	6
Proje Tabanlı Çalışma	9	6	6	7	3	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	7	5	9	8		8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	8	7	8	9		9

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alanı oluşturmaktadır.

Yozgat ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve daha sonra Takım Çalışması, İletişim ve İfade Yeteneği, Bilgisayar Kullanımı, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama becerisi ve Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) gelmektedir.

Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe sadece Özel İstihdam Bürolarında arama kanalı için ilk sırada değil beşinci sırada yer almıştır. Diğer bütün arama kanalları için bu beceri ilk sırada yer almıştır.

İŞKUR üzerinden piyasaya sunulan açık işlerde ise yabancı dil becerisi dışında bütün beceriler talep edilmekte olup sadece bu becerinin istenmemesi dikkat çeken bir husustur.

Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Açık İş Sayısı
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	227
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	83
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	46
Hizmet ve Satış Elemanları	38
Profesyonel Meslek Mensupları	35
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	33
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	8
Yöneticiler	3
Genel Toplam	**473**

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 48'dir. İkinci sırada ise Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Açık iş sayısının yanında daha çok açık iş oranları da önemlidir. Tablo 21'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Yozgat ili için tespit edilen yüzde 5 açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranının en yüksek yüzde 8,9 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Profesyonel Meslek Mensupları, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar gelmektedir.

Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

Meslek Grupları	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	3,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1,8%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	5,6%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	5,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1,4%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	8,9%
Yöneticiler	2,7%
Genel Toplam	**5,0%**

Kaynak: İPA 2016

Özellikle Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda açık iş olmadığından açık iş oranı da sıfır görünmektedir.

Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5,6%	0,0%	13,3%	9,7%
Hizmet ve Satış Elemanları	0,0%	15,9%	6,4%	8,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2,8%	11,2%	6,1%	7,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	2,8%	0,9%	10,0%	7,4%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	83,3%	44,9%	1,5%	17,5%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	5,6%	3,7%	0,6%	1,7%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	0,0%	20,6%	62,1%	48,0%
Yöneticiler	0,0%	2,8%	0,0%	0,6%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2016

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 83,3 oranında Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar; yüzde 5,6 oranında Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Bu oranlardan da anlaşılacağı gibi vasıflı mesleklerde kadın işgücü ihtiyacının karşılanmasında zorluk çekilmektedir. Erkek işgücü taleplerinde de benzer sonuçlar olmakla beraber oranların birbirine daha yakın olduğu görülmektedir.

Ayrıca yukarıdaki tabloda dikkat edilmesi gereken bir diğer husus ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde en fazla oranda bulunmayan bir alan olmuştur. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 62,1'inde işverenler "fark etmez" seçeneğini tercih etmişlerdir.

Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceriler	Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	Hizmet ve Satış Elemanları	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	5	3	1	1	1	4	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3	1	2		2	5	2
İletişim ve İfade Yeteneği	1	2		5	7	3	6
Takım Çalışması		4	4	3	4	7	3
Bilgisayar kullanımı	2	6				2	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme			3	4	5	8	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	4				6	6	7
Satış ve Pazarlama Becerisi		5				1	
Proje Tabanlı Çalışma				2	3		

Kaynak: İPA 2016

Tablo 23'te ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği, ikinci sırada Bilgisayar kullanımı gelmiştir. Daha sonra ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, daha sonra İletişim ve İfade Yeteneği ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri önemlidir.

Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve ön plana çıkmıştır. Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarında ilk öncelik değişmemektedir.

Genel olarak işverenlerin açık işlerde aradığı beceriler değerlendirildiğinde; Yeterli Mesleki Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Takım Çalışması ön plana çıkmaktadır. İş arayanların bu veriler ışığında kendilerini geliştirmeleri, iş bulmalarını kolaylaştırması açısından faydalı olacaktır.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grupları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	100%	0%	87%	91,3%	0%
Hizmet ve Satış Elemanları	65,8%	21,1%	42,1%	73,7%	0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	36,4%	0%	24,2%	63,6%	0%
Profesyonel Meslek Mensupları	34,3%	68,6%	57,1%	45,7%	2,9%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	21,7%	41%	45,8%	95,2%	2,4%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	62,5%	37,5%	50%	75%	0%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	41,4%	48,5%	23,3%	89,9%	0%
Yöneticiler	100%	0%	100%	100%	0%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Yöneticilerdir. Bu veriler değerlendirilirken bu meslek gruplarında mevcut açık iş sayısının bilinmesi gerekmekte olup salt bu oranlar ışığında yorum yapmak doğru bir sonuç ortaya çıkarmayacaktır. Örneğin; Yöneticiler meslek grubunda açık işlerin toplam açık işlerin içerisindeki payı yalnızca 0,6'dır. İkinci sırada ise Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 95,2'si İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Bu tabloda öne çıkan bir diğer husus arama kanalları içinde meslek grupları bazında en yüksek oranda kullanılan iki arama kanalı mevcuttur. Bunlardan birisi İŞKUR diğeri de Akraba Eş-Dost'tur. Akraba Eş-Dost arama kanalının en çok kullanıldığı meslek grubu ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ve Yöneticiler olmuştur. Bu meslek grubunda açık işlerin tamamı Akraba Eş-Dost kanalıyla aranmıştır.

Tablo 25: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)		2					3			1
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	2	3		1						
Kauçuk Kalıp Presi Operatörü		2						1		3
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)		2						1		3
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)		1								2
Kalite Kontrolcü (Giyim Üretimi)										1
Gaz Altı Kaynakçısı		2						3		1
Garson (Servis Elemanı)		1		3				3		2
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)		2			3		4			1
Çim Saha Görevlisi							2			1

Kaynak: İPA 2016

Tablo 25'te Yozgat ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Makineci (Dikiş) mesleğinde aranan becerilerde ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ikinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerileri talep edilmektedir. Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinde İletişim ve İfade Yeteneği becerisi istenmektedir. Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile) mesleğinde ise talep edilen becerilerin başında Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Kauçuk Kalıp Presi Operatörü mesleğinde ise takım çalışmasına önem verildiği görülmektedir. Bu mesleklerde en çok istenen beceriler Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ile Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir.

Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Genel Toplam
Kalite Kontrolcü (Giyim Üretimi)	Gaz Altı Kaynakçısı	Makineci (Dikiş)
Satış Temsilcisi / Plasiyer	Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Kimyager	Çim Saha Görevlisi	Kalite Kontrolcü (Giyim Üretimi)
Ön Muhasebeci	Elektrikçi (Genel)	Kauçuk Kalıp Presi Operatörü
Sekreter	Marangoz	Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)
Temizlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)
	Reyon Görevlisi	Gaz Altı Kaynakçısı
	Hamal/Elle Taşıma	Garson (Servis Elemanı)
	Aşçı	Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)
	Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı	Çim Saha Görevlisi

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Kalite Kontrolcü (Giyim Üretimi), Kauçuk Kalıp Presi Operatörü, Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı), Ortacı/Ayakçı (Tekstil), Gaz Altı Kaynakçısı, Garson (Servis Elemanı), Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle) ve Çim Saha Görevlisidir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Kalite Kontrolcü (Giyim Üretimi), Satış Temsilcisi / Plasiyer, Kimyager, Ön Muhasebeci, Sekreter ve Temizlik Görevlisidir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Gaz Altı Kaynakçısı, Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle), Çim Saha Görevlisi, Elektrikçi (Genel) , Marangoz, Garson (Servis Elemanı)'dır.

Tablo 27: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceriler	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik		2	2	2
Takım Çalışması	2	3	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği		4	4	4
Bilgisayar kullanımı	3	8	5	5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	6	5	6	6
Proje Tabanlı Çalışma		6	7	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	4	9	8	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	5	7	9	9

Kaynak: İPA 2016

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk iki sırada farklılık göstermektedir. Kadınlarda ve erkeklerde ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde de ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir. Erkeklerde ikinci sırada istenen beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik iken kadınlarda Takım Çalışmasıdır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLENMESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Yozgat ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

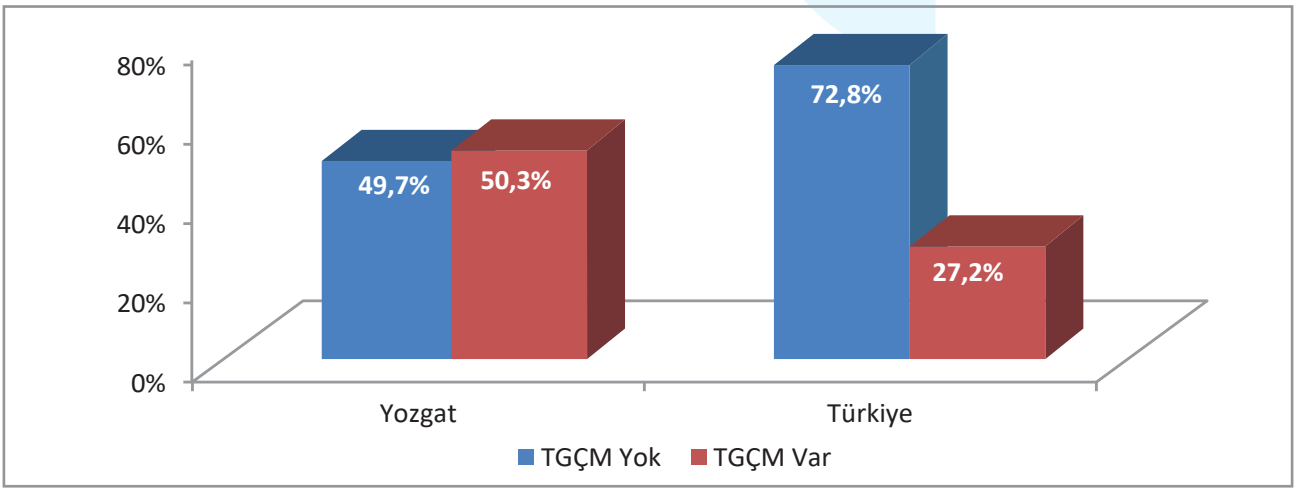

Kaynak: İPA 2016

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 95 bin 620 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 970 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Yozgat ilinde ise 20+ istihdamlı 185 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 93 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 50,3 ile Yozgat ilinin eleman temininde ülke genelinden daha fazla güçlük çektiği görülmektedir. TÜİK verilerine göre 2014-2015 yılları arasında net göç hızı bakımından göç veren iller sıralamasında üçüncü olan Yozgat'ın, Türkiye genelinin oldukça üstünde bir oranda eleman temininde güçlük çekmesi beklenmedik bir sonuç değildir. Yozgat işgücü piyasasının sağlıklı işlemesi açısından bu olumsuzlukların sebeplerinin araştırılıp ortadan kaldırılması yönünde çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Şekil 25: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

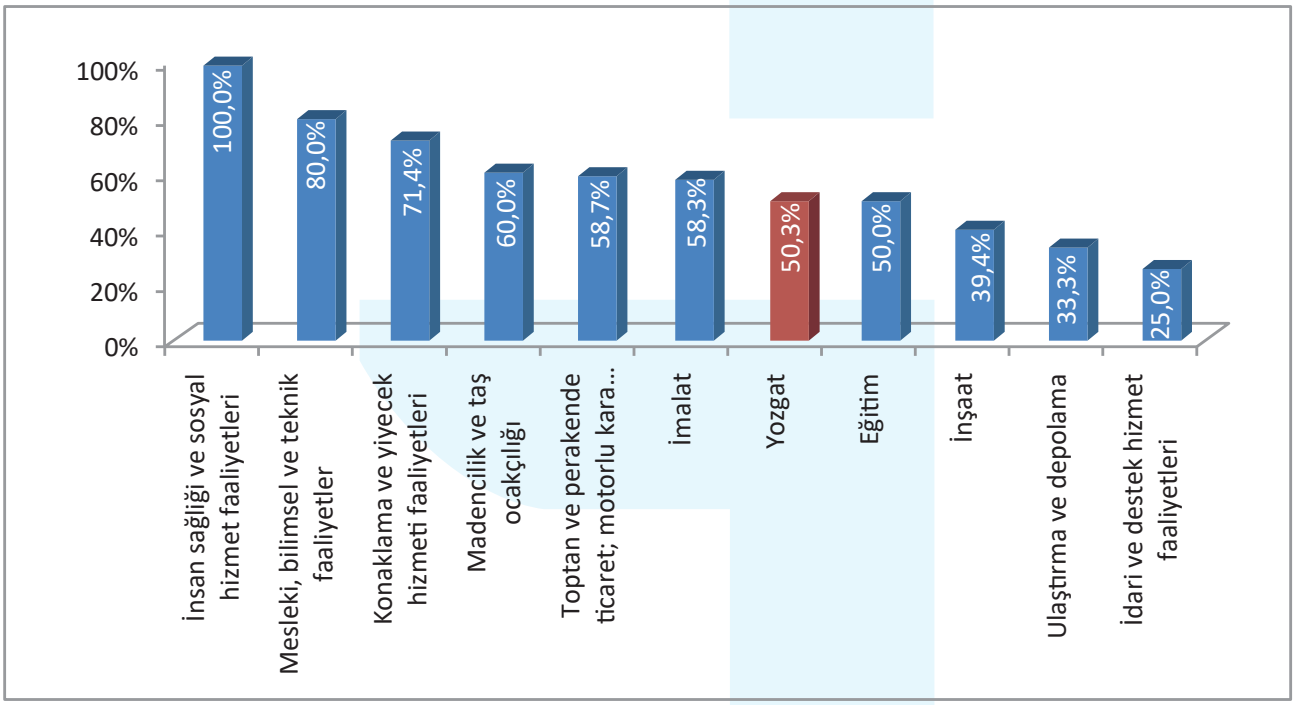

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin tamamı eleman temininde güçlük çekmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

İnşaat sektörü gibi Yozgat ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının Yozgat ortalamasının altında yer alması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 28: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	253
Toptan ve Perakende Ticaret	73
Eğitim	70
İnşaat	67
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	20
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	19
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	19
Ulaştırma ve Depolama	11
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	6
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	3
Genel Toplam	**541**

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde 541 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, temininde güçlük çekilen eleman sayısının İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, Eğitim ve İnşaat sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu dört sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Yozgat ilinde toplam temininde güçlük çekilen eleman sayısının yüzde 86'sını oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Yozgat ilinde toplam çalışanların yüzde 79 'u bu sektörlerde çalışmaktadırlar. Araştırma sonuçlarına göre özellikle İmalat sektörü, Türkiye geneli verilerde de sayısal olarak mevcut istihdamı en fazla olan ve eleman temininde de en çok güçlük çekilen sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 26: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

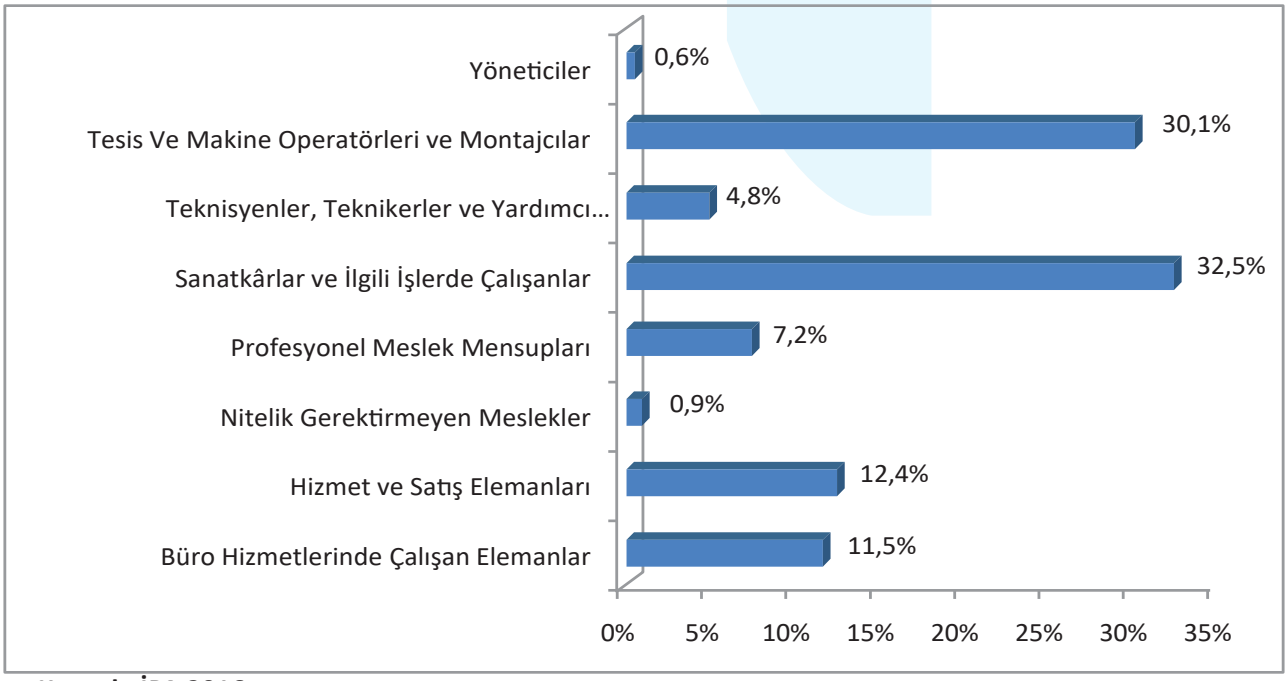

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 176 kişi ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 32,5'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek ikinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Yozgat ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu hem ülke geneli hem de Yozgat ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 29: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

Meslekler	TGÇM Dağılımı
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	11,1%
Makineci (Dikiş)	10,2%
Tuğla İmal İşçisi	5,5%
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	4,4%
Garson (Servis Elemanı)	4,3%
Gaz Altı Kaynakçısı	4,1%
Aşçı	3,1%
Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı	2,2%
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	2,0%
Satış Temsilcisi / Plasiyer	2,0%

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 60 kişi ile Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 55 kişi ile Makineci (Dikiş), 30 kişi ile Tuğla İmal İşçisi meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; ilk üç mesleğin değiştiği tespit edilmiştir. Geçen sene ilk üç sırayı alan meslekler; Satış Temsilcisi / Plasiyer, Elektrik Ark Kaynakçısı ve Garson (Servis Elemanı) iken bu yıl ilk üç sıradaki meslekler; Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Makineci (Dikiş) ve Tuğla İmal İşçisi'dir. Bir diğer önemli nokta ise geçen sene temininde güçlük çekilen meslekler arasında olmayan Tuğla İmal İşçisi mesleği bu yıl üçüncü sırayı alarak geçen seneye göre önemli bir farklılık oluşturmuştur. Ayrıca geçen seneden farklı olarak; Gaz Altı Kaynakçısı, Aşçı, Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı ve İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle) meslekleri bu sene temininde güçlük çekilen ilk on meslek arasında yerini almıştır.

Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Makineci (Dikiş) mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk iki sırada yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgidir.

Şekil 27'deki nedenlerden bağımsız olarak Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinde çalışacak eleman temininde güçlük çekilmesinin nedenleri arasında; işyerlerinde vardiyalı çalışma olması, belirli bir eğitim düzeyinin üstündeki kişilerin çalışmasının istenmesi ve çalışma ortamının iş arayan beklentisini karşılamaması olduğu düşünülmektedir.

Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

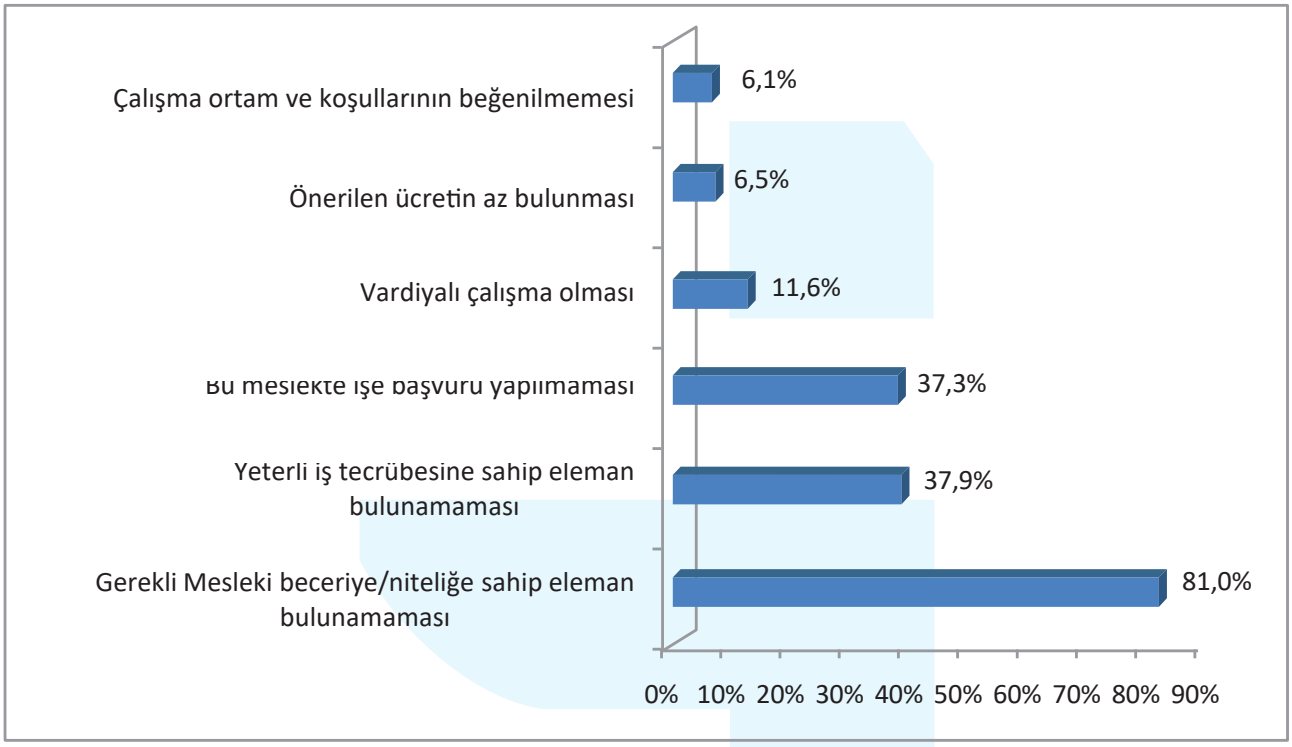

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

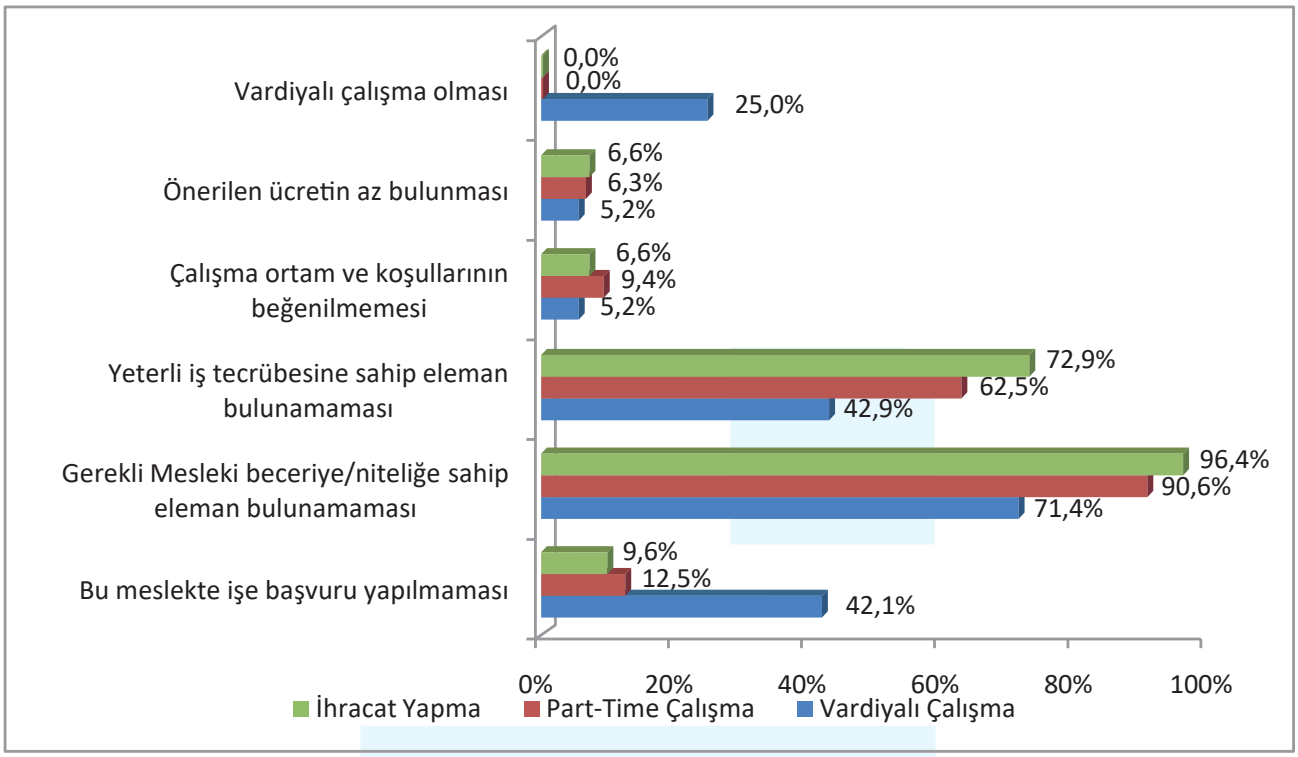

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa; her üç duruma sahip işyerlerinde de oranları değişmekle beraber TGÇM nedenlerinden ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. İhracat yapan işyerlerinde bu nedene ilişkin oranının yüzde 96,4 olarak hesaplanması ile biraz daha belirgindir. Ayrıca Yozgat ve ülke genelindeki işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmelerinin de aynı nedene dayanması sebebiyle, bu husus genel bir problem halini almaktadır.

Tablo 30: Meslek Grubuna Göre TGÇM Nedenleri

Meslek Grupları	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
BÜRO HİZMETLERİN DE ÇALIŞAN ELEMANLAR	100,0%	3,2%	0,0%	0,0%	0,0%	96,8%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	53,7%	88,1%	9,0%	16,4%	11,9%	0,0%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	100,0%	80,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	51,3%	61,5%	2,6%	2,6%	7,7%	0,0%
SANATKÂRLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	25,0%	95,5%	42,0%	6,3%	10,2%	1,7%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	7,7%	92,3%	34,6%	23,1%	15,4%	0,0%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	20,2%	94,5%	68,7%	2,5%	1,2%	0,0%
YÖNETİCİLER	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**37,3%**	**81,0%**	**37,9%**	**6,1%**	**6,5%**	**11,6%**

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedeni en çok tercih edilenlerin başında yer almaktadır. Öyle ki, dokuz meslek grubundan altı tanesi için en yüksek oranda söz konusu neden işaretlenmiştir. Bunun yanı sıra Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu için ise eleman temininde güçlük çekme nedenlerinin işaretlenmemesi dikkat çeken diğer bir hususdur.

Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar mesleğinde belirli bir mesleki bilgi, beceri ve tecrübe istenmemesine rağmen temininde zorluk çekilmesinin nedenleri Tablo 30 incelendiğinde, vardiyalı çalışma olması buna bağlı olarak ta bu meslekte yeterli iş başvurusunun yapılmaması olarak tespit edilmiştir.

Açık işlerde temininde güçlük çekilme nedeni olarak çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi cevabını veren meslek grupları arasında en yüksek oran yüzde 23,1 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları'dır.

Ayrıca Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu için eleman temininde güçlük çekme nedenlerinin tamamı işverenler tarafından tercih edilmiştir.

Tablo 31: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Makineci (Dikiş)	18,2%	100,0%	72,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Tuğla İmal İşçisi	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	8,3%	100,0%	62,5%	16,7%	16,7%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	43,5%	91,3%	13,0%	21,7%	21,7%	0,0%
Gaz Altı Kaynakçısı	0,0%	100,0%	54,5%	0,0%	0,0%	0,0%
Aşçı	41,2%	64,7%	11,8%	17,6%	11,8%	0,0%
Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	90,9%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Satış Temsilcisi / Plasiyer	0,0%	81,8%	18,2%	18,2%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Makineci (Dikiş), Tuğla İmal İşçisi, Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle) ve Gaz Altı Kaynakçısı meslekleri başta olmak üzere toplam on meslekten dokuz tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinde eleman temininde güçlük çekilme nedeni olarak işyerlerinde vardiyalı çalışma yapılması belirtilmiştir. Bunun bir sonucu olarak iş arayanlar tarafından yeterli düzeyde iş başvurusu yapılmaması ortaya çıkmıştır. Tablo 31'e

bakıldığında bu meslekte eleman temininde güçlük çekilme nedeni olarak sadece bu iki nedenin bildirildiği görülmektedir. Diğer yandan Garson (Servis Elemanı) mesleğinin temininde güçlük çekilmesinin nedenleri arasında Önerilen Ücretin Az Bulunması nedeni söz konusu meslekte en yüksek orana sahip olup bu haliyle diğer mesleklerin nedenlerinden farklılık göstermektedir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yıl öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Yozgat ilinde 2016 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 16,1’i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Yozgat ilinde işverenlerin yüzde 24,3 ‘ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2’si istihdamın artacağını öngörürken Yozgat‘ta bu sayı 2,5’e yükselmekte olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işverenlerin oranı, ülke genelindekilerden yüksek olup yüzde 6,5 olarak öngörülmüştür.

Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artacak	Azalacak	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,0%	0,0%	20,0%	80,0%
İmalat	29,2%	0,0%	18,8%	52,1%
İnşaat	15,2%	6,1%	33,3%	45,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	34,8%	6,5%	21,7%	37,0%
Ulaştırma ve Depolama	11,1%	0,0%	33,3%	55,6%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	14,3%	0,0%	42,9%	42,9%
Bilgi ve İletişim	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	40,0%	20,0%	20,0%	20,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	12,5%	12,5%	43,8%	31,3%
Eğitim	37,5%	37,5%	12,5%	12,5%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**24,3%**	**6,5%**	**25,4%**	**43,8%**

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Gayrimenkul Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ile Eğitim sektörlerinde olduğu görülmektedir. Özellikle Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründeki mevcut işyerlerinin tamamının istihdamını artıracağı yönünde tahminde bulunması, bu sektörün önümüzdeki yıl Yozgat işgücü piyasasında hareketli bir yıl geçireceğini göstermektedir.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor ile Bilgi ve İletişim sektörlerinde bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamış olmalarıdır.

Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
İmalat	190	5,5%
İnşaat	63	6,2%
Toptan ve Perakende Ticaret	114	9,2%
Ulaştırma ve Depolama	12	7,5%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	8	3,2%
Gayrimenkul Faaliyetleri	6	75,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	8	7,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	2	0,1%
Eğitim	57	9,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	-2	-11,8%
Genel Toplam	**458**	**5,1%**

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2016 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 2,8 artacağı beklenmekte olup Yozgat'ta ise bu oran, yüzde 5,1 olup ülke geneline göre daha yüksektir.

Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü dışındaki tüm sektörlerde artış tahmin edilmektedir. Sayısal olarak artışın en fazla İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde olacağı öngörülmektedir. Öyle ki Yozgat'ta beklenen 458 kişilik istihdam artışının yarısından fazlasının bu iki sektörde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Net istihdam değişim oranlarına göre ise çalışan sayılarındaki farklılık, bu sıralamayı değiştirmektedir. Öyle ki en yüksek net istihdam değişim oranı, Gayrimenkul Faaliyetleri sektörüne ait iken net istihdam değişimi sadece 6'dır. İmalat sektöründe ise net istihdam değişim oranının yüzde 5,5 olmasına karşın net istihdam değişimi 190'dır. Bu farklılık sektörlerin işyeri sayısı ile ilgilidir.

Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	47	4,9%
Hizmet ve Satış Elemanları	61	5,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	58	3,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	-2	-2,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	30	5,1%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	86	6,1%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	13	2,3%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	159	6,8%
Yöneticiler	6	5,6%
Genel Toplam	**458**	**5,1%**

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimi incelendiğinde; Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinde net istihdam değişimi en yüksek meslek grubu, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olarak tespit edilmiştir. Yozgat ilinde ise net istihdam değişimi en yüksek meslek grubu Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. Bu meslek grubunu sırasıyla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek gurupları izlemektedir. Bu üç meslek gurubundaki net istihdam artış beklentisinin toplamı, Yozgat ilindeki tüm artış beklentisinin yüzde 67'sini oluşturmaktadır.

Azalış beklentisi olan tek meslek gurubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanlarıdır.

Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)
İnşaat İşçisi	Kalıpçı-Pres
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Temizlik Görevlisi
Kauçuk Kalıp Presi Operatörü	Taş ve Tuğla Duvarcısı/Yapı Duvarcısı
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	Alçı Sıva Uygulayıcısı
Reyon Görevlisi	Gazete Dağıtıcısı
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Koyun Yetiştiricisi
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	Eğitim Danışmanı
Güvenlik Görevlisi	Soğuk Demirci
Gaz Altı Kaynakçısı	Kamyon Şoförü

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Makineci (Dikiş), İnşaat İşçisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Kauçuk Kalıp Presi Operatörü, Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı), Reyon Görevlisi, İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle), Elektrik Ark Kaynakçısıdır. Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen

mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ile Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle) meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Yozgat ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Bunun yanı sıra Yozgat ilinde istihdam azalışı beklenen ilk on meslek içerisinde ilk beş sıra Beden İşçisi (Genel), Kalıpçı-Pres, Temizlik Görevlisi, Taş ve Tuğla Duvarcısı/Yapı Duvarcısı, Alçı Sıva Uygulayıcısı olarak karşımıza çıkmaktadır. Vasıfsız kişileri ifade eden Beden İşçisi (Genel) mesleğinin istihdam azalışı beklenen meslekler içerisinde ilk sırada olması, gelecek dönemde Yozgat ilinde işverenlerin vasıfsız işçilerini işten çıkarma eğiliminde olacaklarını göstermektedir.

Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

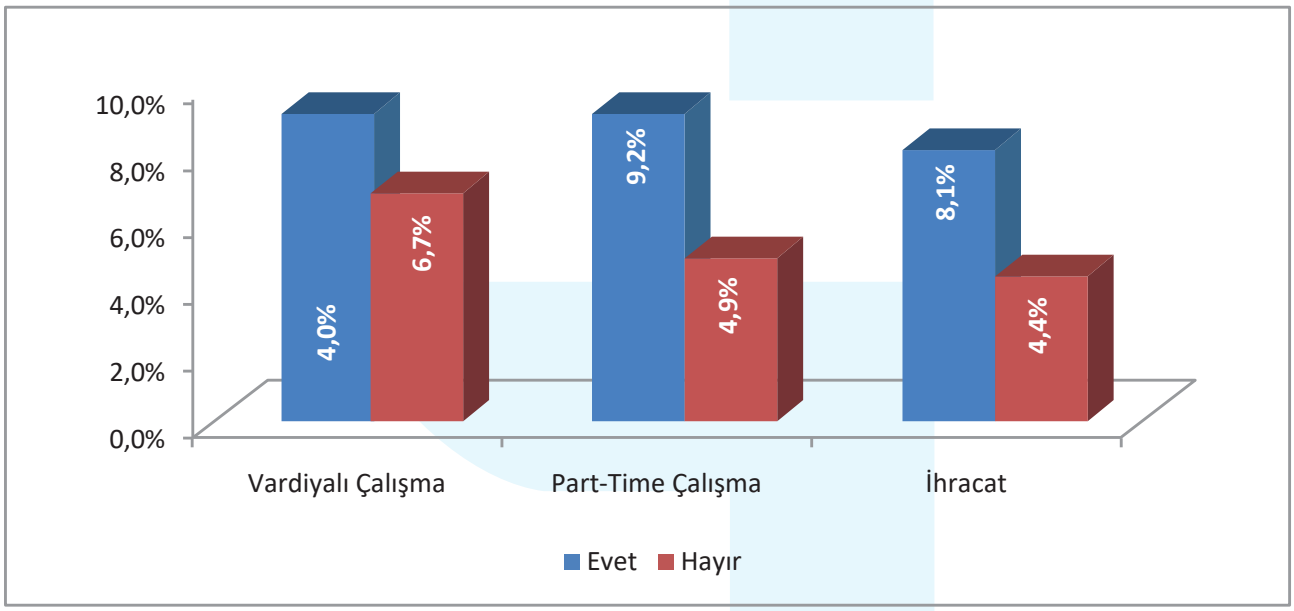

Kaynak: İPA 2016

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapma olmak üzere üç özelliğe sahip işverenlerden ikisinin benzer eğilimler sergilediğini görmekteyiz. Yozgat ili için yüzde 5,1 olan net istihdam değişim oranı, bu üç özelliğe sahip işyerlerinin ikisinde daha yüksek birinde de daha düşük olarak hesaplanmaktadır. Bu da vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin düşük, part-time çalışma veya ihracat yapan işverenlerin önümüzdeki dönem, bu iki özelliğe de sahip olmayan işverenlere nazaran daha yüksek istihdam artışı beklediğini göstermektedir.

Bu sonuç, Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerleri için ülke geneli yüzde 2,8 net istihdam değişim oranından, bu üç özellikten birine sahip olan işyerlerinin net istihdam değişim oranları, daha düşük olarak hesaplanmıştır.

Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri

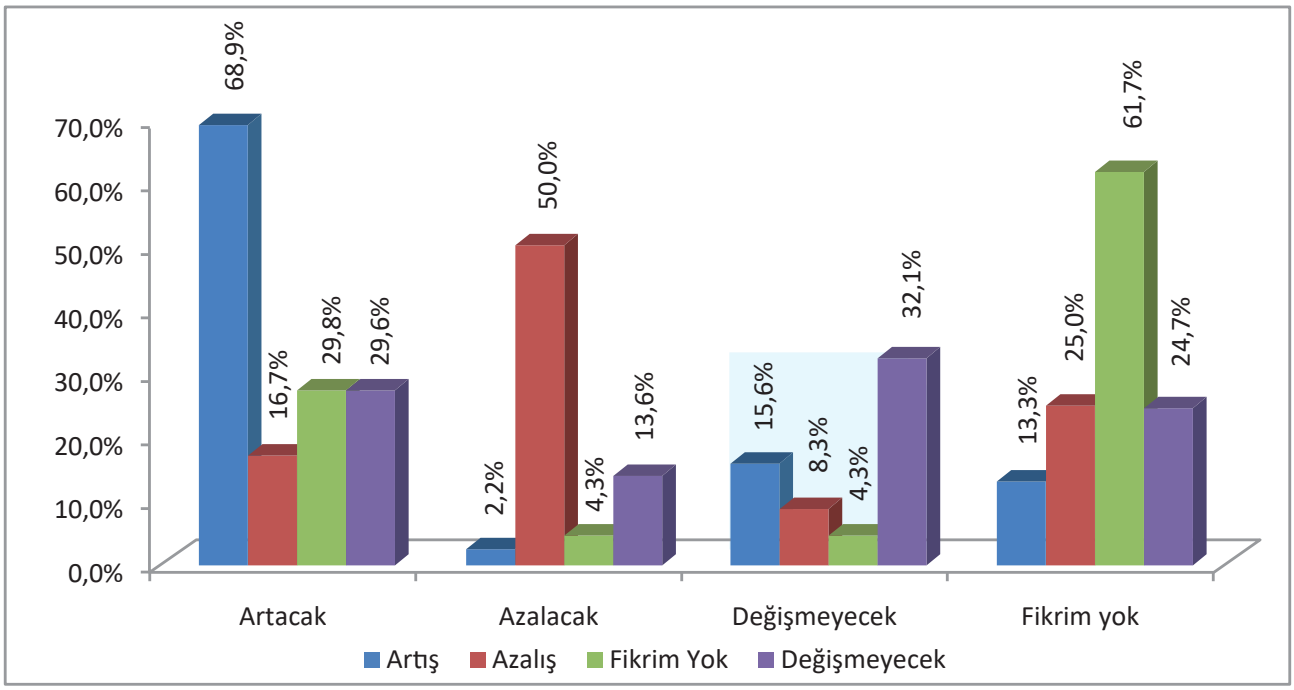

Kaynak: İPA 2016

Yozgat ilinde işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentilerine göre beş yıl sonraki istihdam değişim beklentileri incelendiğinde işveren beklentilerinin birbirleriyle örtüştükleri görülmektedir. Bir yıl sonra artış bekleyen işverenlerin yüzde 68,9 'unun beş yıl sonrası için de artış beklerken yüzde 16,7'sinin ise azalış beklediği görülmektedir. Buradan işverenlerin yüzde 2'si önümüzdeki dönemde istihdam artışı beklerken uzun vadede azalış beklemekte oldukları anlaşılmaktadır.

Önümüzdeki dönemde istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 50'si beş yıl sonrası için de azalış beklemektedir. Bunun yanı sıra kısa vadede istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 2,2'si beş yıl sonrası için istihdam artışı beklemektedir.

Önümüzde ki dönemde istihdamın değişmeyeceğini ifade eden işverenlerin yüzde 42,5'lik kısmı ise hem kısa vadede hem de beş yıl sonrasında yine istihdamın mevcut durumunu koruyacağını ifade etmişlerdir.

Önümüzdeki dönem için öngörüsü olmayanların yüzde 46,3'ü uzun vadede de herhangi bir tahminde bulunamamışlardır.

Bu minvalde araştırma sonuçlarına göre işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentileri ile beş yıl sonraki beklentileri birbirleriyle tutarlı olup önümüzdeki dönem için işveren hangi beklenti içindeyse beş yıl sonra da aynı eğilimde olduğu anlaşılmaktadır.

SONUÇ

2016 yılı Nisan-Mayıs döneminde gerçekleştirilen bu çalışma ile hedeflenen; işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizlikleri gidermek, işsizliği azaltmak ve istihdamın arttırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır.

İlin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut verilerle analiz edilmiştir. Bu araştırma, Yozgat ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur.

2016 yılı içerisinde gerçekleştirilen bu araştırmanın talep boyutunun tespiti için bazı kısıtları vardır. En önemli kısıt, araştırmanın temelini oluşturan işyeri adres listesinin 20 ve üzeri işyerlerini kapsamasına rağmen soru kâğıdının uygulandığı dönemde (8 Nisan – 6 Mayıs) çalışan sayısının azalması nedeniyle 20 çalışanın altına düşen işyerlerinin de olmasıdır. Araştırma kapsamında 20 ve daha fazla işçi çalıştıran 224 işyerinden 185'ine ulaşılmıştır. Diğer önemli bir kısıt ise; işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanan kayıt dışı çalışma oranının yüksek olmasıdır. Buna ilave olarak işverenlerin kayıt dışı çalışanlarına dair bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur.

Yukarıda ifade edilen tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilmiş olan işgücü piyasası talep araştırması, yerel düzeyde yapılmış olması, alanında tek olması ve İl'e özgü istihdam politikalarının geliştirilmesine kaynak teşkil edebilecek derinlikte olması nedeniyle zengin bilgi tabanına sahip bir çalışma olarak raflardaki yerini almıştır.

Yozgat'ta kadın çalışanların oranı %19,7, erkeklerin oranı ise %80,3'tür. Cinsiyet açısından çalışanlara bakıldığında kadınların oranının erkeklere göre çok geride kaldığı görülmektedir.

Çalışma kapsamında yapılan işyeri bilgi formlarından elde edilen sonuçlara göre ziyaret edilen 185 işyerinde toplam 9.010 çalışan istihdam edilmektedir. İşyerlerinde çalışan sayısının en yüksek olduğu sektör imalat sektörüdür (%38,4'lük pay ile). İkinci sırada %15,6'lık pay ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü yer alırken, bunları %13,8 ile Toptan ve Perakende Ticaret Sektörü izlemektedir.

İşyerlerine yapılan ziyaretler neticesinde, referans dönemi (8 Nisan –6 Mayıs 2016) esas alınmak üzere, var olduğu öğrenilen açık iş sayısı 473'tür. Araştırma sonuçlarına göre ilde açık iş oranı % 5'dir. Bir başka deyişle bu oran Yozgat ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 95 kişilik dolu kadronun yanında 5 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir.

Yozgat genelinde ciddi sayıda sanayi kuruluşu olmadığından ve tekstil işletmelerinin sayısının fazlalığı, beraberinde en fazla elemana ihtiyaç duyulan mesleğin, Makineci (Dikiş) olması sonucunu ortaya çıkarmıştır. Yine üçüncü sıradaki Kalite Kontrolcü (Giyim Üretimi) mesleği de tekstil sektörüyle alakalıdır.

Temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ikinci sırada ise Makineci (Dikiş) mesleği ön plana çıkmaktadır. Sektörlerin kendi içindeki sıkıntılar ve çalışma koşulları (vardiya sistemi, servis, ücretlerin düşük olması, çalışma saatlerinin fazlalığı) sektörde sürekli bir sirkülasyona neden olduğu, dolayısıyla bu alanlarda eleman bulmakta güçlük çekildiği düşünülmektedir. İşverenlerden

alınan bilgi doğrultusunda eleman temininde güçlük çekilme nedenleri; gerekli mesleki beceriye ve niteliğe sahip eleman olmayışı, yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmaması, meslekte iş başvurusunun yapılmaması olarak belirtilmektedir.

İlde dikkat çeken hususlardan biri de özellikle bazı sektörlerde görülen yüksek işe giriş ve çıkışlardır. Bu değişimin kayıt dışı istihdamının yüksek olmasının nedenlerinden olduğu düşünülmektedir. Hem kayıt dışılığın önlenmesinde hem de bu sirkülasyonun beraberinde getirdiği üretim ve hizmet kayıplarının önlenmesi açısından bu alandaki diğer aktörlerle birlikte, İŞKUR'a önemli görevler düşmektedir. İşverenlerin bilinçlendirilmesi, işletmelerin eleman temininde İŞKUR kanalını daha fazla kullanmalarının sağlanması gerekmektedir. Bunları yaparken oluşturulmuş teşvik sisteminin işverene anlatılması ve işe yerleştirilen elemanların takibini yapılması da bunlara ilaveten eklenebilir. İşgücü piyasasına yönelik yapılan bu tür çalışmaların piyasa aktörlerine ışık tutabilmesi için her yıl tekrarlanması önem arz etmektedir. Arz ve talep dengesinin sağlanabilmesi, doğru eşleştirmenin yapılabilmesi için arz tarafının da profilinin ortaya çıkarılmasına, istek ve beklentilerinin bilinmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasası araştırmalarının arz ve talep tarafının bütünsel bir yaklaşımla ele alınıp araştırılması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2016 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın işyeri yetkilisi

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek oılan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı sektörler bazında personel eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerdenş ahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiç bir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafındani kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.536 TL (üçbinbeşyüzotuzaltı Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultsunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çaışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No : .....

İşyerinin Yasal Unvanı : .....

İŞKUR 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

ADRES BİLGİLERİ

İL / İLÇE : .....

MAHALLE : .....

CADDE / SOKAK : .....

İÇ / DIŞ KAPI NO : .....

TELEFON / FAKS / E-POSTA : .....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı - Soyadı : ..... Unvanı : .....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta : ..... İmza / Kaşe : .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU, ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı - Soyadı			
Tarih			
İmza			

2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayır ise 4. soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(..... yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐

İşbaşı Eğitim Programları ☐

Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐

Meslek Eğitim Kursu ☐

Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışan olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I - MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sektreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

İŞKUR Türkiye İş Kurumu

İŞKUR 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

BÖLÜM II - AÇIK İŞLER

8) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

8.1) Eleman aramıyoruz ☐ → 9. Soruya geçiniz

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. MYO 6. Lisans 7.Lisansüstü 8. Farketmez	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz. 1. Kadın 2. Erkek 3. Farketmez	Talep Edilen Beceriler.* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik Beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alma 8. Takım çalışması 9. Yabancı dil 10. Yeterli mesleki teknik bilgi ve tecrübe				İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz?** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - ilan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık işiniz için ne kadar süredir eleman arıyorsunuz? 1. 0 - 30 gün 2. 31 - 59 gün 3. 90+ gün
				1	2	3	1	2	3		

* Önem derecesine göre EN FAZLA 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

** Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

İŞKUR 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2017 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ →	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ →	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ →	10. soruya geçiniz.

9.1.) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz.

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ →	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ →	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ →	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz.

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

İŞKUR 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11.) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde teminde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz.

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → 12. soruya geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Teminde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Teminde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

* Birden fazla seçenek işaretlenebilir.

İŞKUR 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

BÖLÜM V - İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

12) 5 yıl sonra işyerinizde çalışan sayısının ne yönde olmasını bekliyorsunuz?

☐ Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok

13) 5 yıl sonra içinde bulunduğunuz sektörün durumunun nasıl olacağını bekliyorsunuz?

☐ Daha iyi olacak ☐ Daha kötü olacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok

14) 5 yıl içerisinde sektörünüzü değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

☐ Evet, düşünürüm ☐ Hayır, düşünmem

15) İşbaşı Eğitim Programlarından yararlanma süresinin 6 aydan 12 aya çıkarılmasının istihdama etkisinin nasıl olacağını düşünüyorsunuz?

☐ Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek

16) Doğum sonrası Yarı Zamanlı Çalışmanın kadın istihdamını ne yönde etkileyeceğini belirtiniz.

☐ Kadın istihdamını arttıracak ☐ Kadın istihdamını azaltacak ☐ Değişmeyecek

2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığını katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren / İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI

İl Adı	2_9	10_19	20+	Genel Toplam
ADANA	296	80	2.123	2.499
ADIYAMAN	25	19	349	393
AFYONKARAHİSAR	69	23	630	722
AĞRI	13	6	192	211
AKSARAY	44	10	326	380
AMASYA	33	8	257	298
ANKARA	976	446	6.765	8.187
ANTALYA	526	193	3.271	3.990
ARDAHAN	5	66	22	93
ARTVİN	20	3	120	143
AYDIN	154	36	960	1.150
BALIKESİR	174	58	1.070	1.302
BARTIN	18	9	221	248
BATMAN	20	21	498	539
BAYBURT	11	62	36	109
BİLECİK	26	9	222	257
BİNGÖL	14	15	244	273
BİTLİS	14	12	193	219
BOLU	44	13	274	331
BURDUR	34	10	225	269
BURSA	468	164	4.579	5.211
ÇANAKKALE	84	26	375	485
ÇANKIRI	20	5	115	140
ÇORUM	60	26	444	530
DENİZLİ	157	52	1.527	1.736
DİYARBAKIR	67	48	1.267	1.382
DÜZCE	51	19	442	512
EDİRNE	47	17	288	352
ELAZIĞ	48	31	544	623
ERZİNCAN	25	12	149	186
ERZURUM	53	24	473	550
ESKİŞEHİR	100	24	489	613
GAZİANTEP	231	71	1.799	2.101
GİRESUN	33	18	311	362
GÜMÜŞHANE	13	58	65	136
HAKKARİ	5	62	68	135
HATAY	145	42	1.109	1.296
IĞDIR	13	3	104	120
ISPARTA	44	15	307	366

İSTANBUL	3.655	1.289	7.670	12.614
İZMİR	791	241	5.760	6.792
KAHRAMANMARAŞ	77	46	845	968
KARABÜK	28	6	263	297
KARAMAN	27	10	211	248
KARS	13	106	82	201
KASTAMONU	38	20	313	371
KAYSERİ	177	53	1.690	1.920
KIRIKKALE	28	8	204	240
KIRKLARELİ	45	16	311	372
KIRŞEHİR	16	10	154	180
KİLİS	6	62	73	141
KOCAELİ	252	100	3.160	3.512
KONYA	261	69	2.174	2.504
KÜTAHYA	56	16	473	545
MALATYA	64	26	639	729
MANİSA	195	42	1.173	1.410
MARDİN	19	25	581	625
MERSİN	187	66	1.924	2.177
MUĞLA	218	69	1.046	1.333
MUŞ	13	11	193	217
NEVŞEHİR	38	13	340	391
NİĞDE	46	13	241	300
ORDU	75	28	537	640
OSMANİYE	36	14	411	461
RİZE	28	19	308	355
SAKARYA	133	36	949	1.118
SAMSUN	147	35	1.054	1.236
SİİRT	8	12	166	186
SİNOP	29	5	143	177
SİVAS	62	26	513	601
ŞANLIURFA	86	75	1.191	1.352
ŞIRNAK	5	25	293	323
TEKİRDAĞ	139	46	1.455	1.640
TOKAT	44	20	372	436
TRABZON	91	50	1.058	1.199
TUNCELİ	6	77	48	131
UŞAK	41	20	438	499
VAN	43	23	549	615
YALOVA	33	10	318	361
YOZGAT	36	13	224	273
ZONGULDAK	59	17	457	533
Genel Toplam	**11.531**	**4.684**	**72.751**	**88.966**

EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü PiyasasıAraştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 12 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi içinbelirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek “zamana bağlı eksik istihdam” ve “yetersiz istihdam” kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oran\text{ı} = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}gücü = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İş}sizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması:İŞKUR tarafından 8 Nisan-6 Mayıs tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi:Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2014 yılı kayıtlarıdır.İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}gücüne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}gücü\ Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
>
> ***1.2. Diğer:*** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunubelirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oran\text{ı} = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş

bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}siz\ Oran\text{ı} = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arz\text{ı}(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtd\text{ışı}\ \text{İ}stihdam\ Oran\text{ı} = \frac{Kayıtd\text{ışı}\ \text{İ}stihdam}{Toplam\ \text{İ}stihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası

Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{üst}\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işineek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksikİstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğerişinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İŞKUR

YOZGAT İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU 2016

www.iskur.gov.tr
www.iskur.gov.tr
www.iskur.gov.tr
www.iskur.gov.tr
www.iskur.gov.tr
www.iskur.gov.tr
www.iskur.gov.tr
www.iskur.gov.tr